CURIERUL UCRAINEAN

Serie nouă, nr. 529-530 / iunie 2025

Revistă a Uniunii Ucrainenilor din România

Luptați și veți învinge!

Mihai Kogălniceanu

1 IUNIE
ZIUA INTERNAȚIONALĂ A COPILULUI

1 Iunie, Ziua Internațională a Copilului, este o zi simbolică, dar și un memento profund al responsabilității noastre colective față de cea mai prețioasă resursă a umanității, dar și cea mai sensibilă: copiii.

Fiecare copil are dreptul la o viață în siguranță, la educație, sănătate și iubire. Am considerat întotdeauna că familia rămâne spațiul esențial în care acești piloni se formează, iar sprijinul comunității trebuie să vină în continuarea acestui efort zilnic. Uniunea Ucrainenilor din România, alături de întreaga comunitate ucraineană, susține cu consecvență drepturile copiilor – nu doar prin cuvinte, ci prin fapte.

Și anul acesta, ca în fiecare an, organizăm acțiuni dedicate copiilor și elevilor, evenimente culturale, educaționale și recreative, în sprijinul dezvoltării armonioase a tinerei generații.

Ne-am propus de la bun început să investim în viitor în mod concret, oferind rechizite școlare, premii la olimpiade și concursuri, organizarea de tabere și excursii tematice, sprijin financiar pentru elevii care studiază în afara localităților de domiciliu, transport gratuit în zonele izolate și acoperirea costurilor de cazare pentru elevii ucraineni care învață în orașe unde nu au reședință.

Chiar și în aceste momente festive, nu putem să nu reflectăm cu durere la soarta tragică a copiilor din Ucraina, afectați de un război nemilos declanșat de rusia lui putin. Mii de copii și-au pierdut viața sau au fost răniți, alte mii de copii au fost răpiți și deportați în Rusia, iar numărul celor traumatizați rămâne incalculabil. La aceste tragedii se adaugă distrugerea sistematică a infrastructurii esențiale pentru dezvoltarea lor: peste 1.600 de școli și aproape 790 de unități medicale au fost avariate sau distruse de la începutul invaziei ruse până în prezent.

Astăzi, mai mult ca oricând, familia, educația și solidaritatea devin scuturi morale în fața unei realități din ce în ce mai provocatoare. UUR face parte din această familie extinsă și rămâne angajată în apărarea drepturilor, a memoriei și a viitorului fiecărui copil.

La mulți ani tuturor copiilor! Vă îndemn să depunem eforturi comune pentru a asigura un viitor mai bun copiilor noștri și tinerelor generații.

Președintele Uniunii Ucrainenilor din România,
Deputat Nicolae-Miroslav PETREȚCHI

Din sumar:

- **Din agenda deputatului UUR** ➤ pag. 2
- **UUR salută rezultatul alegerilor prezidenţiale** ➤ pag. 3
- **Cronica activităţii UUR** ➤ pag. 4-6
- **Deputatul Nicolae-Miroslav Petreţchi, la Summitul internaţional al oraşelor şi regiunilor de la Kiev** ➤ pag. 7
- **Festivalul Bujorului în Dobrogea** ➤ pag. 8
- **Parada Portului Tradiţional Ucrainean de la Petroasa Mare** ➤ pag. 8
- **Concursul de recitare a poeziei ucrainene, ediţia a XXVI-a** ➤ pag. 9
- **UUR a marcat Ziua Internaţională a Copilului** ➤ pag. 10
- **Iaşul – epicentrul dialogului european despre comunităţi şi identitate** ➤ pag. 12
- **Ziua Internaţională a Cămăşii Ucrainene** ➤ pag. 13-14
- **Natură şi spiritualitate** ➤ pag. 15

DIN AGENDA DEPUTATULUI UUR

RESPONSABILITĂȚI PARLAMENTARE

Nicolae-Miroslav Petrețchi a participat miercuri, 28 mai, la consultările informale cu partidele și formațiunile politice parlamentare privind situația economică și politică a țării, la Palatul Cotroceni, convocate de Președintele României, Nicușor Dan.

Într-o postare pe rețeaua Facebook, Nicolae-Miroslav Petrețchi a subliniat că discuțiile s-au concentrat pe situația politică actuală, fiind analizate provocările şi soluțiile pentru asigurarea stabilității şi menținerea echilibrului instituțional în România. De asemenea, în cadrul întrevederii a fost discutată necesitatea luării unor măsuri de reducere a cheltuielilor publice, asumate de întreaga clasa politică responsabilă din România, pentru a evita scăderea ratingului de țară și pierderea încrederii investitorilor.

În intervenția sa, domnul Petrețchi a subliniat faptul că Uniunea Ucrainenilor din România, consecventă și fidelă valorilor europene și euroatlantice, în această perioadă crucială pentru viitorul țării noastre, a fost parte din eforturile comune ale majorității societății românești de menținere a României în spațiul european și euroatlantic.

Reprezentantul ucrainenilor în Parlamentul României și-a exprimat speranța că noul Președinte al României va menține și consolida politicile statului român în domeniul protecției drepturilor persoanelor aparținând minorităților naționale, pentru care România este considerată un model la nivel european și internațional.

Nicolae-Miroslav Petrețchi şi-a exprimat aprecierea cu privire la frecventele trimiteri ale Președintelui României la participarea membrilor Grupului Parlamentar al Minorităților Naționale la formarea unei coaliții de guvernare proeuropene, care să contribuie activ la eforturile comune de depășire a dificultăților actuale.

Deputatul UUR a salutat declarațiile noului președinte privind continuarea sprijinului pentru Ucraina și Republica Moldova, subliniind importanța consolidării relațiilor cu cele două state vecine atât în plan bilateral, cât și în cel trilateral al vecinătății noastre, inclusiv la nivel de Președinte, sau multilateral, prin cooptarea Poloniei, ca actor regional relevant. A pledat, de asemenea, pentru consolidarea cooperării transfrontaliere, în cadrul unor programe europene care implică regiunile învecinate din România și din afara UE, în special din Ucraina și Republica Moldova.

„În contextul noilor realități de securitate de la granița României, am vorbit despre necesitatea dezvoltării şi implementării unor strategii eficiente de contracarare a amenințărilor hibride și a dezinformării, care reprezintă amenințări grave la adresa democrației și a stabilității societății românești. Consider că, în elaborarea acestor strategii, ar trebui implicați actori relevanți din societate, inclusiv organizații ale cetățenilor aparținând minorităților naționale, care cunosc cel mai bine provocările cu care se confruntă membrii acestor comunități. Am subliniat, în finalul întâlnirii, faptul că Uniunea Ucrainenilor din România rămâne un partener activ și de încredere pentru Administrația Prezidențială în eforturile comune de consolidare a statului de drept și de creștere a rolului României în plan extern, exprimându-mi totodată speranța că și Președintele României va rămâne un partener de dialog sincer și deschis cu toți cetățenii, inclusiv cu comunitatea ucraineană din România”, a scris Nicolae-Miroslav Petrețchi pe contul său de Facebook.

DECLARAȚII POLITICE

În cea mai recentă declaraţie politică, deputatul Nicolae-Miroslav Petreţchi a subliniat faptul că alegerile prezidențiale din mai 2025 creează o bornă a revenirii la stabilitate și normalitate după un an electoral prelungit, complicat și dureros, care a adâncit vechile clivaje politice și sociale din țara noastră. „Cetățenii au ales, prin vot, direcția strategică a României, iar această direcție (în plan extern, consolidarea profilului euroatlantic și a alianțelor strategice; în plan intern, meritocrație, întărirea statului, revenirea la cetățeni) se construiește deja și trebuie consolidată”, a spus reprezentantul ucrainenilor în Parlamentul Românei.

Totodată, Nicolae-Miroslav Petreţchi a făcut referire şi la eforturile credibile pentru constituirea unei coaliții de guvernare, care să mențină busola euroatlantică a României și să producă, în plan intern, schimbările cerute de cetățeni, printre care: mai multă responsabilitate, fără sinecuri și nepotisme, transparență și eficiență în utilizarea banului public, combaterea reală a corupției, a schemelor clientelare și a rețelelor de influență care au căpușat bugetul național.

De asemenea, preşedintele UUR şi-a exprimat convingerea că toate formațiunile politice proeuropene vor participa la efortul politic extrem de

necesar, întrucât doar o coaliție de guvernare proeuropeană, cu o largă majoritate parlamentară, poate asigura stabilitatea politică internă de care România are nevoie în următorii ani.

În opinia sa, „începem să ne revenim, politic și etic”, întrucât coborârea liderilor politici din „turnul de fildeș” se produce deja, iar primele „lecții învățate” din voturile de blam ale alegătorilor produc efecte concrete: în viața publică apar noi lideri cu un nivel de încredere mai ridicat, președintele revine firesc în rândul oamenilor simpli, aroganța și luxul sunt înlocuite cu decență, modestie și bun-simț.

Nicolae-Miroslav Petreţchi consideră că avem o uriașă nevoie ca ieșirea din criza politică să fie însoțită de o ieșire rapidă și sustenabilă din criza economică. Potrivit acestuia, trebuie să construim soluții credibile pentru reducerea deficitului bugetar. „Acum, când primele soluții se discută la nivelul experților, iar populația așteaptă ca măsurile economice să fie coerente, de bună credință și juste din punct de vedere social, prioritatea zero o constituie reducerea risipei din bugetul național prin politici juste și ferme de diminuare și prioritizare a cheltuielilor”, subliniază reprezentantul UUR în Parlamentul României.

Acesta a evidenţiat, totodată, faptul că prioritățile corelate, precum creșterea colectării veniturilor la buget, creșterea fluxukui investițiilor, accelerarea absorbției fondurilor europene pot îndepărta perspectiva sumbră de luare a unor măsuri dureroase, cum ar fi creșterea taxelor și impozitelor.

De asemenea, Nicolae-Miroslav Petreţchi menţionează o premieră a ultimilor ani, şi anume faptul că un program economic solid, elaborat prin consensul participanților la actul de guvernare și pe baza experților și specialiștilor în domeniu, precedă și chiar înlocuiește discuțiile tradiționale despre sinecurile politice.

Potrivit domnului Petreţchi, în plan extern, România este percepută tot mai mult ca o țară cu potențial geopolitic în creștere. „Aliații și partenerii noștri politici mizează pe predictibilitatea politicii noastre externe – consolidarea alianțelor strategice, o politică externă mai asertivă, creșterea bugetului destinat apărării și securității, contribuții proactive la securitatea și stabilitatea regională, continuarea sprijinului european și euroatlantic pentru Ucraina, accelerarea și amplificarea sprijinului pentru parcursul european al Republicii Moldova. De la B9 la parteneriatele regionale și strategice, de la UE și NATO la relația cu SUA, România are șansa de a-și spori intensitatea profilului extern și relevanța strategică, în plan regional, în condițiile unor amenințări hibride care pot creşte exponențial”, a subliniat Nicolae-Miroslav Petreţchi.

În opinia sa, trebuie să depășim, pas cu pas, crizele politice, economice și geopolitice și să ne apropiem de stabilitatea internă, de normalitatea politică și economică pe care și-o doresc cetățenii noștri, de schimbările etice și politice cerute de aceștia.

„Trebuie să menținem direcția, ritmul, intensitatea și buna credință a acțiunilor noastre”, a conchis preşedintele UUR.

Nicolae-Miroslav Petreţchi a exprimat determinarea şi disponibilitatea Uniunii Ucrainenilor din România de a rămâne parte a acestui proiect de țară și a lansat un apel la responsabilitate către toți partenerii politici și civici proeuropeni, pentru ca acest proiect, care implică normalitate, stabilitate, predictibilitate, schimbări etice ale clasei politice, politici mai apropiate de nevoile oamenilor, menținerea busolei euroatlantice, creșterea în relevanță externă să fie un real succes.

Observator

Comunicat

DIN ACTIVITATEA CONDUCERII UNIUNII UCRAINENILOR DIN ROMÂNIA

Preşedintele Uniunii Ucrainenilor din România a convocat, pentru data de 22.05.2025, în municipiul Iaşi, şedinţa ordinară a Consiliului (Radei) UUR.

În prima parte a lucrărilor, Consiliul Uniunii a analizat rezultatele alegerilor prezidențiale din mai 2025 din localitățile cu populație de etnie ucraineană, respectiv implicarea filialelor județene și a organizațiilor locale ale UUR în desfășurarea campaniilor electorale și a procesului electoral, evidențiind contribuția activă a Uniunii în susținerea valorilor democratice, europene și euroatlantice. Uniunea Ucrainenilor din România salută alegerea președintelui Nicușor Dan, considerată un moment decisiv pentru parcursul european al țării, și își exprimă încrederea că noul mandat prezidențial va consolida democrația, statul de drept și parteneriatul cu minoritățile naționale, inclusiv prin sprijin constant pentru Ucraina și Republica Moldova în eforturile lor de integrare și reziliență democratică.

În continuarea ședinței, departamentul administrativ a prezentat informările realizate de compartimentele resurse umane şi contabilitate cu privire la situaţia financiar-contabilă pentru luna aprilie 2025 şi rezultatele reieşite atât în urma analizei pe categorii a cheltuielilor efectuate la nivelul filialelor, al comisiilor de specialitate ale UUR, cât şi din verificarea deconturilor transmise de preşedinţii de filiale.

Şedinţa de lucru a continuat cu prezentarea şi aprobarea devizelor estimative pentru acţiunile planificate a se desfăşura în luna iunie 2025, care, în principal, s-au referit la organizarea şi desfăşurarea unor acţiuni specifice, şi anume: „La mulți ani, copile drag!” – Filiala Arad; „Să-i cunoaștem pe ucrainenii din Maramureș” – Filiala Botoșani; „Caravana prieteniei – Ziua Internațională a Copilului” – Filiala Botoșani; „Zilele Culturii Ucrainene” – Filiala București; „Ziua Internațională a Copilului” – Filiala București; „Călătorie de documentare – vizitarea Filialelor Caraș-Severin și Timiș” – Filiala București; „Parada iei ucrainene la Copăcele” – Filiala Caraș-Severin; „Vizitarea mănăstirilor de către enoriașii ucraineni” – Filiala Caraș-Severin; „Ziua Internațională a Copilului” – Filiala Caraș-Severin; „130 de ani de la nașterea poetului Maksym T. Rylskyi” – Filiala Cluj; „Ziua Internațională a Copilului” – Filiala Cluj; „Duminica părinților și a copiilor” – Filiala Galați; „Ziua Internațională a Copilului” – Filiala Maramureș; „Tabăra de vară pentru copiii ucraineni din județul Satu Mare” – Filiala Satu Mare; „Spiritualitate ortodoxă în municipiul Suceava” – Filiala Suceava; „Ziua Internațională a Copilului” – Filiala Suceava; „Creatori de artă populară” – Filiala Timiș; „Tradiții culinare ale ucrainenilor din Banat” – Filiala Timiș; „Ziua Copiilor Ucraineni” – Filiala Timiș; „Caravana ucraineană” – Filiala Timiș; „Albina ucraineană” – Filiala Tulcea; „Ziua copilului în familia ucraineană” – Filiala Tulcea etc. Toate devizele prezentate de filiale şi de comisiile de specialitate au fost aprobate, iar, acolo unde sumele solicitate au fost mai mari decât cele prevăzute în planul anual de cheltuieli, acestea au fost suplimentate.

În continuarea lucrărilor, președintele UUR a prezentat referatele de necesitate pentru luna iunie 2025. Prin acestea, filialele şi comisiile de specialitate ale Uniunii au solicitat alocarea de fonduri pentru: desfășurarea şedinţelor de Comitet şi participarea la şedinţele Consiliului UUR, plata cheltuielilor gospodăreşti, achiziţia obiectelor de uz casnic şi gospodăresc, de materiale consumabile, renovare sedii etc. În urma dezbaterilor, au fost aprobate toate referatele.

Au urmat, ca puncte distincte pe ordinea de zi, stadiul investițiilor pentru trimestrele II și III ale anului 2025 și analizarea propunerilor editoriale pentru lunile mai-iunie.

Spre sfârşitul lucrărilor şedinţei, au fost analizate şi dezbătute diverse probleme organizatorice privind desfăşurarea activităţii Uniunii Ucrainenilor din România, printre care: invitația de a participa la Conferința Europeană a Federației Mondiale a Organizațiilor Femeilor Ucrainene, în luna septembrie a.c.; invitația de a participa la cea de-a patra Conferință pentru reconstrucția Ucrainei, în luna iulie a.c.; propunerea de colaborare cu Centrul Cultural Româno-Ucrainean cu prilejul „Anului Eminescu” şi altele.

La încheierea şedinţei, Consiliul Uniunii a adoptat hotărâri pentru fiecare dintre problemele şi măsurile analizate şi aprobate, acestea fiind semnate de toţi membrii Radei.

Următoarea şedinţă de lucru a Consiliului va avea loc la o dată şi într-o locaţie care vor fi comunicate în timp util filialelor.

Consiliul Uniunii Ucrainenilor din România

Uniunea Ucrainenilor din România salută rezultatul alegerilor prezidențiale

Uniunea Ucrainenilor din România salută rezultatul alegerilor prezidențiale, cruciale pentru viitorul european și euroatlantic al României. Prezența masivă la urne, precum și votul cetățenilor români din țară și din străinătate în favoarea lui Nicușor Dan sunt o dovadă clară a responsabilității într-un context critic, peste care se suprapun provocări economice și de securitate.

Societatea românească, indiferent de naționalitatea membrilor săi, a trecut un test important de maturitate democratică, responsabilitate și de asimilare a valorilor europene. Majoritatea populației a arătat foarte clar și hotărât că retorica irresponsabilă care alimentează extremismul, violența și ura, mascate de cuvinte precum „demnitate”, „suveranitate” sau „credința în Dumnezeu”, nu își are locul într-o țară europeană care își dorește pace, prosperitate, securitate și un viitor mai bun.

Prin votul lor de duminică, românii au transmis un mesaj clar, că își doresc o schimbare profundă, construită pe valori solide precum integritatea, competența, respectul față de lege și față de cetățeni. Este timpul ca administrația publică să se desprindă de trecutul clientelar și să devină, cu adevărat, în slujba cetățeanului. Reforma, transparența decizională, meritocrația, responsabilitatea față de contribuabil și apropierea de nevoile reale ale cetățeanului trebuie să stea la baza responsabilizării și eficientizării actului de guvernare.

Ne exprimăm încrederea că mandatul domnului Nicușor Dan va aduce un suflu nou în viața politică românească – un mandat în care echilibrul, dialogul, inclusiv cu organizații ale cetățenilor aparținând minorităților naționale, și profesionalismul vor constitui elementele de bază ale reconstrucției instituționale și consolidării democrației.

În contextul provocărilor fără precedent, generate de existența unui război convențional la graniță și de numeroase amenințări hibride, salutăm sprijinul ferm al președintelui ales pentru Ucraina și Republica Moldova, precum și angajamentul de a continua susținerea economică și politică pentru aceste două state vecine, contribuind la eforturile europene și internaționale de reziliență democratică și stabilitate regională.

Totodată, considerăm că acest moment este esențial pentru aprofundarea relațiilor bilaterale româno-ucrainene și pentru consolidarea cooperării în diferite domenii. Prin dialog deschis, respect reciproc și viziune comună europeană, putem construi un parteneriat durabil, bazat pe valori democratice, stat de drept și pace.

Uniunea Ucrainenilor din România rămâne un partener activ și de încredere pentru autoritățile administrației publice centrale și locale, inclusiv pentru Administrația Prezidențială, în eforturile comune de consolidare a statului de drept și de creștere a rolului României în plan extern.

Sursa: www. uuur.ro

CRONICA ACTIVITĂȚII UUR

Eveniment cultural „Cântece și dansuri de pe Valea Ruscovei”, la Ruscova

Uniunea Ucrainenilor din România – Filiala Maramureș, împreună cu Organizația locală UUR Ruscova, în luna mai, a continuat seria evenimentelor culturale din acest an. Comuna Ruscova a fost gazda unei adevărate sărbători a tradițiilor ucrainene, chiar în ziua în care Sfântul Gheorghe este prăznuit de comunitatea noastră, pe 6 mai, dată care marchează începutul verii pastorale.

Potrivit tradiției, această zi aduce ploaie abundentă, dar, în ciuda vremii neprielnice, sala Căminului Cultural a fost plină, pentru că dragostea pentru cântec, dans și port popular este vie și puternică în sufletele noastre. Intitulat „Cântece și dansuri de pe Valea Ruscovei”, evenimentul cultural a adunat oameni frumoși, pasionați de cultură și a creat o atmosferă vibrantă, de sărbătoare.

În cuvântul de deschidere, domnul profesor Miroslav-Nicolae Petrețchi, președintele Filialei UUR Maramureș, a adresat mulțumiri tuturor celor implicați în organizarea evenimentului, în mod special domnului Pintea Mariciuc, președintele Organizației locale Ruscova.

De asemenea, președintele Filialei UUR Maramureș a vorbit în termeni elogioși despre comuna Ruscova și a apreciat modul de desfășurare a evenimentului, subliniind cât de important este să nu ne pierdem acest frumos obicei de a ne celebra tradițiile autentice.

Manifestarea a reunit numeroși participanți – localnici, artiști și invitați – care au celebrat, prin cântec, dans și port popular, bogăția tradițiilor ucrainene. Programul artistic a inclus momente susținute de grupul local „Rusceanka” din Ruscova „Glasul Muntelui” din Poienile de sub Munte, artista Simina Colopelnic din Remeți, precum și grupul artistic din Yasinia, Ucraina, care au adus autenticitate și un puternic sentiment de legătură culturală între frați, despărțiți doar geografic, nu sufletește, și care duc mai departe cu mândrie valorile culturii ucrainene!

***

Secția de limba ucraineană din Lugoj, un model de implicare și performanță

Secția de limba ucraineană de la Liceul Teoretic „Iulia Hasdeu” din Lugoj confirmă, an de an, că educația de calitate poate merge mână în mână cu păstrarea identității culturale. Cu o rată de promovabilitate de peste 80% la examenul de Bacalaureat în anul precedent, această secție dovedește valoarea unei educații susținute prin efort comun: al elevilor, al cadrelor didactice și al familiilor. În acest demers, un partener de neînlocuit rămâne Filiala Timiș a Uniunii Ucrainenilor din România, care sprijină constant activitățile educaționale și culturale dedicate tinerilor din comunitate.

Pentru a consolida această tradiție și a încuraja continuarea studiilor în limba maternă, prof. Maria Szabo-Condrei – președinta filialei și inspector de limba ucraineană la I.Ș.J. Timiș –, alături de directoarea liceului, prof. Anda Ursulescu-Lungu, și de prof. Violeta Manzur au prezentat recent oferta educațională pentru viitorul an școlar în mai multe unități de învățământ din zonă: Școala Gimnazială Bethausen; Școala Gimnazială „Anișoara Odeanu” din Lugoj; Școala Gimnazială Știuca; Școala Gimnazială Gavojdia.

„Vă invităm să alegeți clasa de limba ucraineană, un loc unde diversitatea, implicarea și susținerea sunt esențiale pentru o dezvoltare armonioasă a tinerilor. În ultimii ani, am observat o creștere semnificativă a interesului pentru secția de limba ucraineană. Dacă în urmă cu 5-6 ani clasa era în pragul desființării, anul trecut am avut peste 150 de elevi care au optat pentru această clasă și au susținut testul de limbă maternă. De asemenea, ultima medie de admitere s-a apropiat de 6,50, un progres considerabil față de anii anteriori, demonstrând astfel calitatea actului educațional și motivația elevilor”, a declarat prof. Maria Szabo-Condrei.

Sprijinul acordat de Uniunea Ucrainenilor din România joacă un rol esențial în menținerea și dezvoltarea acestei secții. Pe lângă bursele de merit și premiile oferite elevilor cu rezultate remarcabile, UUR facilitează participarea la concursuri și olimpiade, contribuie la dotarea laboratoarelor și oferă cazare gratuită pentru elevii din alte localități – în prezent, șapte elevi beneficiază de această facilitate în centrele UUR din Lugoj și Timișoara.

Componenta culturală joacă, de asemenea, un rol important în consolidarea apartenenței identitare. Ansamblul „Moloda Nadia”, coordonat de profesorii Vasile Bilan și Violeta Manzur, reunește elevi ai secției și promovează activ cultura ucraineană în cadrul evenimentelor organizate de comunitate. Prin implicarea sa constantă în activitățile educative și artistice, prof. Violeta Manzur reprezintă un model de dăruire și profesionalism.

Implicarea activă a conducerii liceului, susținerea părinților și parteneriatul cu Uniunea Ucrainenilor din România asigură un cadru solid pentru continuitatea și performanța educației în limba ucraineană. Secția de la Lugoj devine astfel un exemplu de bună practică pentru întreaga rețea de învățământ destinat minorităților naționale.

***

Vizită la Monumentul Cazacilor Zaporojeni din Dunavățul de Sus

Pe data de 1 mai 2025, prin proiectul inițiat de către Muzeul Kazacilor din Dunavăț, care și-a propus reconstituirea istoriei locale ca parte a identității ucrainene, și prin susținerea financiară a UUR, membrii organizațiilor locale ale Uniunii Ucrainenilor din România din Tulcea, Telița și Murighiol au efectuat o vizită de documentare la Monumentul cazacilor zaporojeni, situat în localitatea Dunavățul de Sus, județul Tulcea. Această inițiativă s-a desfășurat cu sprijinul financiar al Uniunii Ucrainenilor din România și a avut ca scop aprofundarea cunoștințelor legate de patrimoniul istoric și cultural al comunității ucrainene din regiunea Deltei Dunării.

Inițiativa Muzeului Kazacilor din Dunavăț este mai mult decât lăudabilă, propunându-și să onoreze rădăcinile și să spună mai departe o istorie pe care puțini o mai cunosc astăzi.

Monumentul vizitat comemorează un moment esențial pentru istoria cazacilor zaporojeni, care, în urma distrugerii Siciului din Zaporojie, în 1775, au căutat refugiu în Imperiul Otoman. Spre sfârșitul secolului al XVIII-lea, cazacii zaporojeni și-au pierdut rolul militar tradițional odată cu extinderea Imperiului Rus și slăbirea inamicilor acestuia. În anul 1775, Siciul Zaporojan a fost desființat de armata rusă, iar circa 5000 de cazaci ucraineni s-au refugiat în Dobrogea, care se afla la momentul respectiv sub influența Imperiului Otoman, stabilindu-se în Bugeac și ulterior în Delta Dunării. Acolo au întemeiat fortul Zadunaiska Sici și au fost sprijiniți de sultan, dar au intrat în conflict cu alte grupuri ca nekrasoviții și lipovenii.

Această rivalitate a dus la distrugerea repetată a așezărilor lor. Unii cazaci s-au întors în Rusia, alții au format grupări militare efemere, precum „Armata Bugeacului”, iar mulți au fost colonizați în Kuban. Războiul ruso-turc (1806–1812) a marcat începutul controlului rusesc asupra Deltei și dizolvarea definitivă a comunității zaporojene dunărene. În urma luptelor interne și externe, zaporojenii au reușit să recucerească Dunavățul de Sus, în 1814, unde s-au stabilit definitiv, asimilând resturile comunității nekrasovite.

Pe parcursul vizitei, participanții au primit informații detaliate despre contextul istoric al stabilirii cazacilor în această zonă, despre conflictele și transformările ce au urmat, precum și despre figurile marcante care au contribuit la menținerea spiritului zaporojan în Dobrogea otomană. Întreaga experiență a oferit participanților nu doar o lecție de istorie, ci și un prilej de reflecție asupra valorii păstrării memoriei colective.

Drumul de întoarcere a inclus și o oprire la Cetatea Halmyris, sit arheologic de importanță națională, situat la aproximativ 2,5 km est de satul Murighiol. Vizitarea ruinelor cetății a completat această zi dedicată descoperirii rădăcinilor istorice, aducând în prim-plan legătura dintre civilizațiile care au coexistat de-a lungul timpului în această regiune unică.

Acțiunea face parte din seria de inițiative ale UUR dedicate redescoperirii istoriei locale și întăririi sentimentului de apartenență la o comunitate care, de-a lungul secolelor, și-a păstrat demnitatea, tradițiile și credința.

***

Activități educative, desfășurate cu ocazia Zilei Europei, în județul Suceava

Ziua de 9 Mai are o dublă semnificație pentru România: proclamarea Independenței de stat în 1877 și Ziua Europei – simbol al păcii, unității și cooperării între statele europene. Este o zi de reflecție și conștientizare a drumului parcurs de România, în istoria sa națională și europeană, dar și un prilej de a forma în rândul elevilor conștiința identității europene.

În acest context, elevii Școlii Gimnaziale Paltinu, coordonați de prof. Constantina Bursuc, au desfășurat activități educative menite să aprofundeze cunoștințele despre Uniunea Europeană. Aceștia au

(Continuare la pagina 5)

CRONICA ACTIVITĂŢII UUR

(Urmare de la pagina 4)

realizat postere tematice, cu simboluri ale UE și steagurile statelor membre, au vizionat materiale video informative și au participat la discuții interactive care le-au stârnit curiozitatea și spiritul civic.

La Școala Gimnazială Călinești Enache, elevii îndrumați de prof. Maria Zaharie, au analizat evenimentele istorice care au dus la formarea Uniunii Europene. Activitățile s-au desfășurat în echipe, într-o atmosferă de cooperare și dialog, încurajând gândirea critică și asumarea unor valori comune, precum respectul, solidaritatea și responsabilitatea.

Scopul acestor activități este dublu: pe de o parte, formarea unei culturi civice solide și a sentimentului de apartenență la spațiul european, iar, pe de altă parte, dezvoltarea unor competențe esențiale precum comunicarea, lucrul în echipă, creativitatea și spiritul competitiv. Totodată, astfel de momente contribuie la promovarea valorilor culturale naționale în context european, stimulând înțelegerea diversității și respectul pentru identitate.

Prin implicare activă în evenimentele dedicate Zilei Europei, elevii devin mai conștienți de rolul lor în calitate de cetățeni europeni și de responsabilitatea pe care o au în modelarea unei societăți unite, democratice și solidare.

***

Manifestare cultural-științifică „200 de ani de la nașterea lui Vasyl Bilozerskyi”, la Cluj-Napoca

Alături de M. Kostomarov, M. Hulak, P. Kuliș, O. Markevyci, Vasyl Bilozerskyi (1825-1899) a fost unul dintre fondatorii Societății Chiril și Metodiu (Кирило-Мефодіївське братство) (1845-1847), prima organizaţie politică clandestină din Ucraina, ale cărei principale obiective erau eliberarea naţională şi socială a poporului ucrainean şi crearea unui stat slav unitar, concomitent cu formarea unei confederaţii a ţărilor slave vecine. Deviza frăţiei era: „Şi nu va exista nici ţar, nici moşier, nici iobag”.

La data de 10 mai a.c., Filiala Cluj a Uniunii Ucrainenilor din România, în colaborare cu specializarea Limba și literatura ucraineană din cadrul Facultății de Litere a Universității „Babeș-Bolyai”, a organizat manifestarea cultural-științifică „200 de ani de la nașterea jurnalistului și activistului civic Vasyl Myhailovyci Bilozerskyi”. V. Bilozerskyi a jucat un rol deosebit de important în organizarea Societății Chiril și Metodiu – a participat la redactarea Statutului societății, în special la „Explicația” acestuia, în care a atras atenția asupra situației de aservire a popoarelor slave, în special a ucrainenilor, și a elaborat un proiect pentru crearea în Ucraina a școlilor meșteșugărești pentru tinerii din neamul cazacilor, considerând că înființarea unor asemenea școli era o obligație a guvernului.

Pe lângă activitatea civică, Vasyl Bilozerskyi a desfășurat o intensă activitate jurnalistică, fiind redactorul revistei „Temelia” («Основа»), care a funcționat la Petersburg din ianuarie 1861 până în octombrie 1862, în paginile căreia au fost tipărite opere ale lui Taras Șevcenko, Panteleimon Kuliș, Myhailo Maksymovyci, Marko Vovciok, Oleksandr Konyskyi, Ivan Karpenko-Karyi, Ivan Neciui-Levyțkyi și ale multor altora. Sub influența revistei, mișcarea socială ucraineană a devenit mai activă.

În cadrul acțiunii sus-amintite, au fost citite trei comunicări despre viața și activitatea personalității omagiate și a avut loc o prezentare de carte apărută anul acesta cu sprijinul Uniunii Ucrainenilor din România.

Prima comunicare a fost prezentată de către Ivan Papariga, student în anul III al specializării ucraineană-engleză, sub titlul „Scurtă privire asupra vieții și operei lui Vasyl Bilozerskyi”, în care a fost urmărit traseul profesional și personal al omului de cultură ucrainean.

Cea de-a doua comunicare, „Vasyl Bilozerskyi – unul dintre fondatorii «Societății Chiril și Metodiu»”, a fost prezentată de către lector dr. Mihaela Herbil, din care cei prezenți au putut afla câteva date interesante despre activitatea „Societății Chiril și Metodiu”.

Studenta Tania Firișciac din anul II a specializării ucraineană-rusă a prezentat comunicarea „Despre Statutul «Societății Chiril și Metodiu»”, iar Olha Senyschyn, jurnalist și redactorul revistei pentru copii „Clopoțelul”, a citit câteva fragmente din Statut.

În finalul acțiunii, a fost prezentat volumul „Eroii nu mor niciodată” de Mihai Hafia Traista, apărut la RCR Editorial, București, 2025, sub egida Uniunii Ucrainenilor din România, volum care reunește 155 de portrete ale scriitorilor, jurnaliștilor, actorilor, cântăreților, medicilor și ale tuturor care și-au dat viața pentru apărarea identitară și teritorială a Ucrainei.

***

Omagiu adus eroilor celui de-al Doilea Război Mondial, la Poienile de sub Munte

La data de 11 mai 2025, în comuna Poienile de sub Munte, județul Maramureș, comunitatea ucraineană locală a adus un omagiu emoționant eroilor care și-au jertfit viața pentru libertate, demnitate și identitate națională în timpul celui de-Al Doilea Război Mondial. Cinstirea eroilor este o datorie morală pentru orice comunitate care respectă trecutul și valorile fundamentale. Într-un context în care libertatea și pacea sunt din nou puse sub semnul întrebării, astfel de momente de recunoaștere capătă o semnificație și mai profundă.

Cu solemnitate și respect, evenimentul a fost organizat cu sprijinul Filialei UUR Maramureș, reprezentată de președintele acesteia, Miroslav-Nicolae Petrețchi, de vicepreședintele filialei menționate, Ioan Recalo, precum și de președinții organizațiilor locale, după cum urmează: Serghei Stuleanic – președintele Organizației locale UUR Poienile de sub Munte, Pintea Mariciuc – președintele Organizației locale UUR Ruscova, Mihai Narcis Bobriuc – președintele Organizației locale UUR Bocicoiu Mare, Mihai Ioan Lauruc – președintele Organizației locale UUR Rona de Sus, Maricica Șorban – vicepreședintele Organizației locale UUR Valea Vișeului, Mihai Macioca – vicepreședintele Organizației locale UUR Poienile de sub Munte, Ioan Oncea – reprezentantul Organizației locale UUR în Consiliul Local, precum și comitetul organizației locale.

Ceremonia a început în fața monumentului dedicat voluntarilor din Maramureș, situat în parcul comunei Poienile de sub Munte, acolo unde s-au adunat membrii comunității, reprezentanți ai administrației locale, elevi și directori ai unităților de învățământ.

Printre participanți, s-au aflat și invitați din alte localități cu populație ucraineană din Maramureș. Slujba de pomenire, oficiată în limba ucraineană de părintele greco-catolic Paul Boiciuc, a adus un omagiu profund, în acord cu identitatea celor comemorați.

Miroslav-Nicolae Petrețchi a subliniat în discursul său semnificația profundă a acestui eveniment, ca gest de recunoștință față de cei care și-au dat viața pentru apărarea patriei. El a transmis un mesaj emoționant despre responsabilitatea noastră de a păstra vii valorile pentru care au luptat acești eroi. Participanții au depus coroane de flori și au păstrat un moment de reculegere în memoria celor căzuți. În cadrul programului artistic, grupul „Glasul Muntelui” și corul de copii al bisericii greco-catolice din Poienile de sub Munte au interpretat cântece dedicate acestei zile, demonstrând că generația tânără își respectă trecutul și valorile comunității.

Comemorarea din acest an nu a fost doar un moment de reculegere, ci și un apel la unitate, pace și respect reciproc între popoare. Într-o lume tot mai marcată de tensiuni, memoria celor care au luptat pentru libertate rămâne un reper pentru întreaga societate.

În încheiere, Serghei Stuleanic a adresat un mesaj de mulțumire tuturor celor prezenți, remarcând implicarea activă a membrilor comunității, a preotului și a Bisericii Greco-Catolice, a invitaților și a reprezentanților autorităților locale. Prin cuvintele sale, a reamintit că memoria istorică reprezintă un bun prețios care trebuie păstrat și transmis mai departe, din generație în generație.

***

Activități de formare continuă pentru profesorii ucraineni din județul Suceava

Participarea cadrelor didactice la activități de formare continuă este esențială pentru asigurarea unui învățământ de calitate, adaptat nevoilor actuale ale elevilor. Recent, în județul Suceava, au avut loc activități metodice dedicate profesorilor de limba ucraineană.

În cadrul Cercului pedagogic cu tema „Івасик Телесик – українська народна казка”, susținut de prof. Loredana Mândrășteanu, la Școala Gimnazială Călinești Cuparencu, au fost evidențiate metode eficiente de lucru cu elevii, precum și strategii de motivare a acestora pentru participarea la competiții școlare la toate nivelurile. Cercul pedagogic este o activitate metodică bazată pe diverse schimburi de bune practici care joacă un rol important în perfecționarea profesională a cadrelor didactice. Activitățile desfășurate cu această ocazie contribuie la optimizarea procesului instructiv-educativ, având atât o

(Continuare la pagina 6)

CRONICA ACTIVITĂŢII UUR

(Urmare de la pagina 5)

dimensiune curriculară, cât și una extracurriculară sau interculturală.

Participarea profesorilor la astfel de întâlniri stimulează inovația didactică, colaborarea interșcolară și dezvoltarea competențelor pedagogice. Activitatea s-a bucurat de o abordare practică, în cadrul căreia elevii, ca niște actori veritabili, au dat viață personajelor din povestea ucraineană, ceea ce a facilitat învățarea prin experiență și transferul imediat în practica educațională. Astfel de practici contribuie nu doar la îmbunătățirea metodelor de predare, ci și la crearea unui climat pozitiv de învățare în rândul elevilor.

Un referat cu tema „Concursuri și olimpiade școlare – rezultate și pregătirea elevilor pentru obținerea performanței” a reprezentat punctul de plecare pentru discuții privind modalitățile de motivare a elevilor și de pregătire în vederea obținerii unor rezultate cât mai bune la nivel județean, național și internațional.

De asemenea, marți, 13 mai, a avut loc susținerea publică, în vederea obținerii gradului didactic I, a lucrării metodico-științifice „Дидактичні стратегії навчання дієслова у середньому шкільному циклі”, realizată de prof. Lidia Dascaliuc, de la Școala Gimnazială Negostina, sub coordonarea conf. univ. dr. Anamaria Gavril. Teza s-a dovedit a fi extrem de relevantă pentru dezvoltarea competențelor lingvistice în rândul elevilor care studiază limba ucraineană ca limbă maternă.

Activitățile de formare profesională reprezintă un pilon fundamental al dezvoltării continue a cadrelor didactice. Acestea contribuie la actualizarea cunoștințelor, la perfecționarea strategiilor de predare și la consolidarea unei rețele de sprijin profesional. Implicarea activă a profesorilor în aceste activități este necesară și utilă atât pentru propria evoluție profesională, cât și pentru îmbunătățirea calității actului educațional oferit elevilor.

***

Schimb de experiență în cadrul proiectului „Mâini unite – visuri împlinite”

Vineri, 16 mai, o delegație din județul Suceava s-a deplasat la Cernăuți într-un schimb de experiență în cadrul Proiectului educațional multicultural de colaborare transfrontalieră „Mâini unite – visuri împlinite”. Proiectul este implementat de Colegiului Național „Mihai Eminescu” din Suceava (director Silvia Corina Nuțu), Filiala Suceava a Uniunii Ucrainenilor din România, (președinte Ilie Sauciuc), Școala Gimnazială „Bogdan Vodă” din Rădăuți (director Radu Munteanu) și Complexul instructiv-educativ Dymka, regiunea Cernăuți (director Vasile Humelnic).

Programul vizitei a inclus activitatea „Olha Kobyleanska: între tradiție și modernitate”, moderată de prof. Natalia Puiu, desfășurată la Casa memorială din Dymka, fiind o adevărată lecție de literatură despre viața și opera scriitoarei care, profund impresionată și copleșită de evenimentele tragice care au avut loc în această localitate (fratricid pentru pământ), a scris opera sa de căpătâi – romanul „Pământul” («Земля»).

Coordonatoarea proiectului, prof. Delia Martineac, a oferit muzeului câteva volume din traducerea operei „Duminica dimineață ea a cules ierburi”, realizată de poetul Mihai Hafia Traista, editată cu sprijinul UUR. Elevii Complexului instructiv-educativ Dymka au susținut un recital emoționant, prin care și-au exprimat durerea de a trăi într-o țară chinuită de război și speranța că pacea va veni neîntârziat.

Acest parteneriat educațional oferă oportunități importante de a dezvolta o prietenie frumoasă, în contextul diversității culturale și lingvistice, specifice regiunilor Suceava și Cernăuți. Colaborarea dintre parteneri își propune să promoveze dialogul intercultural și să îmbunătățească procesul educațional.

***

Filiala UUR – Timiș, prezentă la manifestările dedicate Zilei Europei, în municipiul Lugoj

Cu ocazia Zilei Europei, municipiul Lugoj a fost, pe 9 mai 2025, gazda unor evenimente culturale și educaționale deosebite, desfășurate sub genericul „Sărbătorim împreună Europa”. Manifestările au avut loc în Piața I.C. Drăgan, reunind elevi, profesori, reprezentanți ai instituțiilor de cultură și membri ai comunității locale, într-o celebrare a valorilor europene: solidaritate, diversitate și cooperare.

Filiala Timiș a UUR, printr-o contribuție artistică remarcabilă. a fost prezentă alături de: Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă „Alexandru Roșca”, Școala Gimnazială „Eftimie Murgu”, Școala Gimnazială Nr. 4, Școala Gimnazială „Anișoara Odeanu”, Liceul Tehnologic „Valeriu Branițe”, Liceul Teoretic „Iulia Hasdeu”, Liceul Teoretic „Coriolan Brediceanu”, Centrul de Tineret Lugoj.

Un moment aplaudat îndelung a fost susținut de ansamblul „Moloda Nadia”, format din elevi ai secției de limba ucraineană de la Liceul Teoretic „Iulia Hasdeu” și coordonat de profesorii Violeta Manzur și Gabriel Bilan. Acești tineri au oferit publicului un spectacol autentic, purtând cu mândrie costumul tradițional ucrainean și promovând prin cântec și dans valorile culturii lor de origine.

„Tinerii din cadrul acestui ansamblu sunt elevii de la secția de limba ucraineană, aceștia fiind foarte talentați și extrem de implicați în toate activitățile pe care le desfășurăm în cadrul Filialei timișene, și nu numai. Iubesc portul tradițional, muzica noastră ucraineană și, de fiecare dată când evoluează pe scenă, reușesc să atragă ropote de aplauze. Ne mândrim cu ei, îi susținem și ne bucurăm că duc mai departe tradițiile, limba maternă și cultura noastră”, a declarat prof. Gabriel Bilan, reprezentantul Organizației de Tineret a UUR Timiș.

Evenimentele au fost organizate de Primăria Municipiului Lugoj, în colaborare cu Casa de Cultură „Traian Grozăvescu”, marcând astfel o sărbătoare a unității în diversitate și a apartenenței europene. Participarea activă a comunității ucrainene a subliniat, încă o dată, angajamentul Uniunii Ucrainenilor din România față de promovarea multiculturalismului și a educației prin artă și tradiție.

***

UUR a participat la „Parada etniilor constănțene și a costumelor tradiționale”

Duminică, 25 mai, membrii reprezentanței Uniunii Ucrainenilor din România în Constanța și ai filialei UUR Tulcea au participat la „Parada etniilor constănțene și a costumelor tradiționale”, eveniment desfășurat sub genericul „Ziua Constanței Multietnice”. La paradă au fost invitați numeroși reprezentanți ai comunităților etnice din municipiul și județul Constanța, care, prin diversitatea culorilor costumelor tradiționale, au amintit de armonia care există între diferite culturi conviețuitoare în această regiune multietnică.

Parada minorităților naționale s-a desfășurat în zona centrală și peninsulară a orașului, de la Magazinul Tomis, până la Cazinoul de pe faleza orașului Constanța și Farul Genovez. Ucraineni, turci, tătari, ruși-lipoveni, greci, armeni, bulgari, evrei, romi și reprezentanți ai altor comunități etnice au defilat cu mândrie și au adus în fața publicului fragmente din cultura lor: dansuri, cântece, simboluri și porturi, care împreună definesc acest mozaic intercultural dobrogean.

În fața Cazinoului, și în incinta acestuia, au fost realizate fotografii colective de epocă ale minorităților etnice, iar la Farul genovez, de pe faleza orașului, minoritățile participante au dansat o horă a prieteniei. Muzica a fost asigurată de Fanfara Militară a Forțelor Navale Române.

UUR a fost reprezentată la eveniment de grupul vocal „Zadunaiska Sici” al UUR Tulcea, însoțit de președinta filialei, doamna Lucica Gherman, și de ucrainenii din Constanța, etnici și refugiați din Ucraina. Prezența grupului „Zadunaiska Sici” a fost extrem de apreciată de către organizatori și de către public. Numeroși participanți la paradă au dorit să facă fotografii cu membrii grupului tulcean, iar unii dintre aceștia au fost intervievați de presa locală. Artista populară Anastasia Ermakova, împreună cu fiicele sale, toate îmbrăcate în straie populare autentice ucrainene, au completat atmosfera acestui eveniment.

„Parada etniilor constănțene și a costumelor tradiționale” a avut un impact public deosebit. Câteva mii de persoane prezente în zona centrală și peninsulară a orașului Constanța, localnici și turiști din afara județului, au putut descoperi tradițiile și costumele comunităților etnice care conviețuiesc armonios în zonă. Desfășurarea evenimentului în ultima zi de week-end, cu posibilitatea turiștilor din Constanța de a vizita gratuit Cazinoul, recent reintrodus în circuitul public după renovare și modernizare, precum și desfășurarea, în această zonă, a mai multor evenimente culturale și artistice au asigurat un nivel ridicat de interes al publicului pentru paradă, inclusiv pentru costumele, dansurile și cântecele populare ucrainene.

Sursa: www.uur.ro

SUMMITUL INTERNAȚIONAL AL ORAȘELOR ȘI REGIUNILOR, LA KIEV

În perioada 5–6 iunie 2025, președintele Uniunii Ucrainenilor din România, Nicolae-Miroslav Petrețchi, a participat la cea de-a III-a ediție a Summitului internațional al orașelor și regiunilor, desfășurat la Kiev, Ucraina. Evenimentul a reunit personalități de rang înalt, printre care Președintele Ucrainei, Volodymyr Zelenskyi, Prim-ministrul Denys Șmyhal, Președintele Radei Supreme a Ucrainei, Ruslan Stefanchuk, membri ai Cabinetului de Miniștri, precum și reprezentanți din peste 20 de țări și 22 de ambasade străine.

În discursul său, Președintele Volodymyr Zelenskyi a mulțumit participanților și partenerilor internaționali pentru sprijinul oferit Ucrainei, în contextul războiului pe scară largă declanșat de Federația Rusă. El a făcut un apel la consolidarea eforturilor internaționale pentru a obține o pace justă și durabilă, îndemnând, totodată, la intensificarea presiunii asupra Rusiei și la susținerea tuturor eforturilor menite să contribuie la restabilirea păcii. Președintele Ucrainei a subliniat, de asemenea, că pacea nu este doar o responsabilitate a liderilor politici de la nivel național, ci și o misiune esențială a autorităților locale, care trebuie să colaboreze și să se sprijine reciproc.

Evenimentul din acest an s-a desfășurat sub egida „Uniți pentru Pace și Securitate”, iar în cadrul panelurilor de discuție s-a pus accentul pe reconstrucția post-conflict, reformele necesare și dezvoltarea durabilă a regiunilor, precum și pe eforturile coalițiilor internaționale de a asigura adăpost pentru cei afectați de război. De asemenea, s-au abordat aspecte legate de integrarea europeană a Ucrainei, progresele semnificative în acest proces, provocările întâmpinate și perspectivele din punct de vedere regional. O altă temă importantă a vizat atât sprijinul financiar și logistic, cât și ajutorul psihologic și social pentru cetățenii ucraineni afectați de război, ca parte a eforturilor generale de a restabili și reconstrui viața, inclusiv pe plan fizic și psihic, după impactul conflictului.

Obiectivul principal al Summitului a fost mobilizarea sprijinului internațional pentru comunitățile ucrainene din orașele și regiunile partenere, extinderea rețelei de colaborare, atragerea de noi susținători și consolidarea agendei ucrainene în cadrul administrațiilor publice locale din Europa.

În cadrul lucrărilor Summitului, președintele UUR Nicolae-Miroslav Petrețchi a purtat discuții cu numeroși oficiali, inclusiv cu Viktor Mykita, șef adjunct al Biroului Președintelui Ucrainei, viceprim-ministrul Ucrainei pentru integrare europeană și euroatlantică, Olha Stefanishyna și viceprim-ministrul și ministrul unității naționale Oleksii Chernyshov, cu şefi ai unor Administraţii Regionale de Stat: din Cernăuți, domnul Ruslan Zaparaniuk, din Ivano-Frankivsk, doamna Svitlana Onyshchuk, din Zakarpatia, domnul Miroslav Biletskiy, din Lviv, domnul Maksym Kozysckyi, din Ternopil, domnul Vyacheslav Nehoda, din Vinnytsia, doamna Natalia Zabolotna, din Mykolaiv, domnul Vitaly Kim, din Harkiv, domnul Oleh Sinegubov, precum și cu numeroși reprezentanți ai raioanelor și primari.

Discuţiile s-au axat pe dezvoltarea și implementarea unor proiecte comune de cooperare transfrontalieră între România și Ucraina, în general, și între regiunile celor două țări, în special. Cu această ocazie, Nicolae-Miroslav Petrețchi a identificat, totodată, proiecte comune care vor fi implementate la nivelul Uniunii Ucrainenilor din România, în colaborare cu partenerii noștri ucraineni.

Președintele UUR a mai subliniat importanța faptului că, de la un an la altul, acest eveniment reunește un număr tot mai mare de parteneri internaționali, iar sprijinul pentru Ucraina se consolidează constant. Acesta a evidențiat, de asemenea, că momentele dificile scot la iveală adevărații prieteni, iar războiul pe scară largă declanșat de Federația Rusă împotriva Ucrainei a demonstrat cu adevărat cine sunt aceștia. România, alături de ceilalți parteneri internaționali, a oferit un sprijin necondiționat Ucrainei, iar convingerea sa este că această susținere va continua și se va intensifica.

Președintele UUR s-a folosit de acest prilej pentru a adresa sincere felicitări echipei Ambasadei României în Ucraina, condusă de Excelența Sa domnul ambasador Victor Micula, doamnei Ana-Maria Șandor – prim-colaborator și domnului Mihai Dinu – ministru plenipotențiar, precum și întregului corp diplomatic, pentru eforturile susținute în dezvoltarea relațiilor diplomatice dintre România și Ucraina, pentru profesionalismul, dedicarea și spiritul de cooperare pe care-l demonstrează, precum și pentru contribuția esențială la întărirea parteneriatului strategic dintre cele două țări, într-un context regional marcat de provocări complexe.

Acesta a salutat prezența la Summitul de la Kiev a unei delegații a Consiliului Județean Maramureș și a primăriei Timișoara, ceea ce subliniază angajamentul autorităților locale din România pentru dezvoltarea relațiilor transfrontaliere cu Ucraina.

La eveniment, președintele UUR Nicolae-Miroslav Petrețchi a fost însoțit de consilierul Uniunii Ucrainenilor din România, Fabian Popovici.

Sursa: www.uur.ro

Gânduri de Ziua Internațională a Copilului

1 IUNIE, prima zi de vară, este ziua tuturor copiilor lumii. Indiferent de culoarea mânuțelor lor, toți copiii ar trebui să se bucure de această zi și să fie ocrotiți de cei dragi. Pentru mine, ziua de 1 Iunie a fost mereu o mare sărbătoare. De fiecare dată urcam pe scenă alături de copiii preșcolari, unde se desfășurau frumoase programe artistice dedicate celor mai gingașe ființe, tuturor copiilor, mai mari sau mai mici. Pentru mine, mereu a fost un prilej de bucurie, de mulțumire sufletească, deoarece iubesc mult copiii, care reprezintă partea nevinovată a societății, și florile.

Cu mare drag îmi amintesc de anii petrecuți împreună cu preșcolarii, 40 la număr. Nu pot uita momentele primelor întâlniri cu copiii, cum veneau la grădiniță însoțiți de mămici, tătici, bunici cum aveau emoții în fața necunoscutului. Unii se adaptau mai ușor, iar alții mai greu, dar, până la urmă, atmosfera de la grădiniță, unde îi așteptau multe jucării, îi acapara. Începeau primele activități, iar ca să-i atrag mai ușor, totul se desfășura prin joc – activitatea predominantă în învățământul preșcolar. Începeau dialogurile, poveștile, poeziile, jocurile distractive, toate cu un rol educativ bine definit.

Luna iunie este dedicată copiilor, iar pe mine mă cuprinde mereu un dor nespus, o nostalgie după perioada în care copiii erau parte integrantă a vieții mele. Multe generații de preșcolari au trecut prin mâinile mele, unii dintre ei sunt părinți și chiar bunici, iar mie nici nu-mi vine să cred ce repede a zburat timpul. De multe ori mă întâlnesc cu unii pe care îi recunosc mai ușor, dar sunt și unii pe care nu i-am văzut de mulți ani, însă ei nu m-au uitat și se prezintă poate chiar cu alt nume de familie, în special fetele. Cu mulți dintre ei mă întâlnesc pe rețelele de socializare. Tot unii dintre ei m-au învățat să folosesc noile tehnologii, pentru care le mulțumesc.

Am amintiri frumoase și plăcute de la cele două locuri de muncă: mai întâi am fost educatoare, cinci ani, la Călinești Cuparencu, iar apoi am venit la Negostina, județul Suceava, unde am activat 35 ani. Toți mi-au fost dragi, copiii veneau cu mult entuziasm la grădiniță, deoarece se desfășurau activități atractive, bine pregătite. Pe atunci erau între 25-30 de copii într-o grupă, iar sălile de clasă erau neîncăpătoare. De asemenea, când timpul de afară era prielnic, se desfășurau activități și în aer liber.

Fiecare eveniment era un prilej de sărbătoare, iar 1 iunie era cea mai importantă zi pentru toți copiii. Pregăteam cu ei cântece, poezii, dansuri, scenete, iar fiecare copil avea câte un rol. Unii erau mai îndrăzneți, alții aveau emoții, dar, până la urmă, reușeau să se desfășoare pe scenă în aplauzele încurajatoare ale publicului. Pentru un peisaj mai atrăgător al programului artistic, copiii se costumau în flori, legume, fructe, animăluțe și în frumoasele costume populare, conform temei propuse la activitate. Aici, la Negostina, copiii mici vorbeau numai în limba lor maternă, ucraineana, iar, când păşeau pragul clasei I, vorbeau deja două limbi, deoarece predarea în școală era în limba română. Astfel, erau mai bogați sufletește, limba ucraineană având posibilitatea s-o studieze în continuare.

Multe momente speciale au fost surprinse în imagini care vor rămâne ca amintire. Toți am fost copii, cu toții am copilărit, mai greu sau mai ușor, la țară sau la oraș, nu contează, căci cea mai frumoasă și mai nevinovată perioadă a vieții este COPILĂRIA.

Ce n-ar da oamenii mari să mai fie din nou copii!

La mulți ani frumoşi ca voi, dragi copii de pretutindeni!

Felicia GRIGORAȘ

FESTIVALUL BUJORULUI ÎN DOBROGEA

Frumusețea comunității ucrainene din Dobrogea, alături de sfințenia cu care aceasta își păstrează și își perpetuează cultura, limba, tradițiile și valorile ucrainene, m-au readus, din nou, pe meleaguri dobrogene, sâmbătă, 10 mai 2025, la cea de-a VII-a ediție a Festivalului Bujorului din Fântâna Mare, alături de consilierul UUR Fabian Popovici. Evenimentul, organizat de Filiala tulceană a Uniunii Ucrainenilor din România, este expresia autentică a bucuriei și a frumuseții tradițiilor ucrainene în inima Dobrogei.

Festivalul a debutat cu o slujbă religioasă, oficiată de preacucernicul părinte Vasile Aurelian, urmată de momente artistice susținute de ansamblurile din Fântâna Mare, Ciucurova, Tulcea, Slava, Chilia Veche, Caraorman, Sulina, Murighiol, Sfântu Gheorghe și Telița.

În alocuțiunea rostită cu acest prilej, mi-am exprimat bucuria de a fi prezent la un eveniment atât de important pentru comunitatea ucraineană din Dobrogea și de a fi în mijlocul unei comunități atât de frumoase. De fiecare dată când revin în județul Tulcea, ucrainenii par mai veseli, mai împliniți și mai dornici să-și păstreze și să-și promoveze tradițiile și valorile, indiferent de locul în care se află, iar comunitatea ucraineană rămâne unită, își păstrează cu sfințenie obiceiurile și, ceea ce este și mai important, le transmite mai departe tinerei generații.

M-am bucurat, de asemenea, să constat că, pe lângă membrii fondatori ai organizațiilor Uniunii Ucrainenilor din România în acest colț de țară, au fost prezenți la eveniment numeroși tineri, care vor prelua și duce mai departe neprețuitele valori ale comunității noastre.

Cu această ocazie, m-am referit, de asemenea, și la semnificația Zilei Europei, sărbătorită pe 9 mai, și am reamintit celor prezenți importanța valorilor europene, care promovează diversitatea etnică și culturală pe întregul continent european. Aceste valori comune, alături de combaterea discriminării şi a prejudecăţilor, prin promovarea diversităţii culturale, lingvistice şi confesionale, ne oferă libertate de întrunire, de promovare a culturii și de folosire a limbii materne.

Am afirmat, totodată, că, în ciuda vremurilor complicate și dificile pe care le traversăm, este esențial ca fiecare dintre noi, indiferent dacă deține funcții publice sau nu, trebuie să depună toate eforturile necesare pentru a păstra aceste valori, dobândite cu eforturi uriașe, și pentru a menține parcursul nostru european, astfel încât să nu ne întoarcem în trecutul tenebros.

Am mulțumit celor prezenți pentru efortul de a păstra și promova minunatele tradiții ucrainene, pentru felul în care reușesc să organizeze și să dezvolte aceste evenimente, remarcând, cu bucurie, prezența numeroasă a membrilor comunității ucrainene atât din județul Tulcea, cât și din județele învecinate, fapt care dovedește că această comunitate, prin vitalitatea și frumusețea sa, reușește să apropie și să unească oamenii.

Am folosit acest prilej pentru a adresa mulțumiri membrilor comitetului Filialei UUR Tulcea și ai organizațiilor locale din județ, începând cu doamna Lucica Gherman, pentru toate eforturile depuse în sprijinul comunității, și le-am urat tuturor celor prezenți tot binele din lume, îndemnându-i să rămână la fel de optimiști și fericiți, să aibă încredere în propriile forțe și, mai presus de toate, să contribuim împreună la construirea unei societăți mai bune, în care să domnească pacea, liniștea și iubirea.

facebook.com/miroslavpetretchi

„Parada Portului Tradițional Ucrainean” de la Petroasa Mare

În a patra duminică din mai, în localitatea Petroasa Mare, a fost mare sărbătoare: întreaga comunitate, de la mic la mare, a îmbrăcat straiele de sărbătoare și s-a adunat în vatra satului pentru a întâmpina grupurile și ansamblurile artistice ucrainene venite din diverse localități timișene și din străinătate. Cu steagurile fluturând în vânt și acompaniați de instrumentiști talentați, participanții au pornit într-un alai spre Casa de Cultură, pentru a lua parte la prima ediție a Festivalului „Parada Portului Popular Ucrainean”. Acolo, doi tineri din sat i-au întâmpinat cum se cuvine, cu tradiționalul colac și sare, și i-au invitat să participe la spectacol.

Prezentă la eveniment, prof. Maria Szabo-Condrei, președinta Filialei aTimiș a Uniunii Ucrainenilor din România, a subliniat importanța păstrării tradițiilor și a portului popular ucrainean în comunitățile timișene și le-a mulțumit în mod special invitaților din Serbia, care ne-au încântat cu un repertoriu deosebit de cântece ucrainene și ne-au oferit momente memorabile. „Această manifestare a reprezentat nu doar o celebrare a portului nostru tradițional, ci și o reconfirmare a identității, unității și bogăției culturale a comunității ucrainene din România. Sunt onorată să am alături oameni mândri, dedicați și talentați, care au purtat cu demnitate și emoție straiele moștenite din generație în generație. Sincere mulțumiri tuturor participanților, artiștilor, dansatorilor, pentru efortul, entuziasmul și dăruirea cu care au contribuit la reușita acestui eveniment. Fiecare costum, fiecare pas de dans și fiecare zâmbet a vorbit lumii despre frumusețea și vitalitatea culturii noastre. Totodată, țin să mulțumesc conducerii centrale a Uniunii Ucrainenilor din România pentru sprijinul financiar și organizatoric oferit. Fără această susținere constantă și responsabilă, evenimente de o asemenea amploare nu ar putea fi realizate. Apreciem în mod deosebit încrederea acordată și angajamentul continuu pentru păstrarea și promovarea valorilor culturale ucrainene. Privim cu încredere spre viitor și ne angajăm să continuăm această misiune de păstrare a identității noastre culturale, prin evenimente care unesc, inspiră și educă”, a declarat prof. Szabo-Condrei.

Din partea Filialei Timiș a UUR, au mai fost prezenți: vicepreședintele Vasile Șandor; Mariana Cubaș, președinta UUR Petroasa Mare; Vasile Condrei, președintele UUR Bethausen; Maria Bejerea, președinta UUR Dragomirești și Ioan Boldijar, președintele UUR Giarmata. Administrația locală a fost reprezentată de edilul Ioan Cardaș, însoțit de consilieri locali și de prof. Claudiu Borangic, directorul Școlii Gimnaziale „Victor Vlad Delamarina”. Printre invitați, s-au numărat și dascălii: Violeta și Valentin Manzur (Liceul „Iulia Hasdeu”, Lugoj), Mioara Cinar, Valentina și Nicolae Benzar (Școala Gimnazială Știuca), Ana Bereghi (Lugoj) și Ionel Petrea (Școala Gimnazială Bârna).

Invitații cei mai așteptați au fost grupurile artistice de la Casa de Cultură „Ivan Seniuk” din Kula, coordonate de Filip Pronek, președintele Uniunii Ucrainenilor din Serbia, care a declarat următoarele: „Vă mulțumim pentru invitația la Festivalul «Parada Portului Tradițional Ucrainean»! Ne simțim onorați de fiecare dată când participăm la manifestările organizate de Filiala Timiș a UUR. Așa cum am spus și la precedentul festival, ne simțim ca acasă, atât eu, cât și ceilalți membri ai asociației, și am legat relații de prietenie cu ucrainenii din România. Vă mulțumim pentru căldura cu care ne primiți și sperăm ca, în viitor, colaborarea noastră să se dezvolte într-un mod armonios”. La Petroasa Mare, aceștia au susținut un concert de zile mari, interpretând cu ardoare piese din repertoriul tradițional ucrainean.

Pe scenă a evoluat și ansamblul „Sânziene Bănățene” din Giarmata, care, sub atenta coordonare a coregrafei Veronica Kretten, a demonstrat din nou că tradițiile pot uni oameni dincolo de etnie și origine. Programul artistic a continuat cu recitaluri susținute de tinerele interprete Ayana Frimu și Aurora Gogîltan, precum și de violonista Nicoleta Hrin. Evoluția dansatorilor din Știuca, „Zoloti Druzii”, coordonați de prof. Nicolae Benzar, a fost deosebită și plină de vitalitate, iar debutul duetului prof. Mioara Cinar și al elevului Axiuc Bogdan a încântat audiența. În încheiere, grupul „Kedrovena” din Petroasa Mare, coordonat de prof. Mariana Cubaș, a adus bucuria muzicii ucrainene pe scenă.

Festivalul „Parada Portului Tradițional Ucrainean” de la Petroasa Mare a ilustrat, mai mult ca oricând, cum diversitatea culturală devine liantul unei comunități, reafirmând importanța identității noastre comune și oferindu-ne prilejul de a celebra împreună valorile care ne definesc. Prin defilarea costumelor tradiționale și momentele artistice care au urmat, am demonstrat încă o dată că obiceiurile, limba maternă și tradițiile ucrainene se păstrează cu devotament și se transmit cu mândrie generațiilor viitoare.

Mihaela BUMBUC

Etapa națională a „CONCURSULUI DE RECITARE A POEZIEI UCRAINENE”, ediția a XXVI-a, la Rona de Sus

Filiala Maramureș a Uniunii Ucrainenilor din România a organizat, în parteneriat cu Inspectoratul Școlar Județean Maramureș, pe 10 mai 2025, la sediul organizației locale UUR Rona de Sus, etapa națională a Concursului de recitare a poeziei ucrainene, ajuns la cea de-a XXVI-a ediție.

Competiția a reunit 64 de elevi din județele Arad, Botoșani, Maramureș, Satu Mare, Suceava și Timiș, aparținând tuturor ciclurilor de învățământ, de la clasa pregătitoare până la clasa a XII-a. Aceștia au fost selecționați în urma etapelor județene și s-au remarcat prin talent, expresivitate și pasiune pentru limba ucraineană.

Concursul a inclus două probe distincte: recitarea artistică a unei poezii din literatura ucraineană, clasică sau contemporană, iar, începând cu clasa a III-a, lectura expresivă a unui text la prima vedere, menită să evidențieze competențele lingvistice și capacitatea de interpretare în timp real.

Elevii au fost evaluați conform regulamentului oficial al concursului, pe baza unor criterii bine definite: corectitudinea exprimării în limba ucraineană, intonația, accentul, dicția, expresivitatea, dar și prezența scenică, completată de purtarea costumului tradițional ucrainean, un detaliu care a conferit un plus de autenticitate și farmec momentelor artistice.

Juriul a fost format din cadre didactice de specialitate și inspectori școlari: Anna Sambor (președinta comisiei), Ana Maria Covaci, Paul Bilocopetiuc, Constantina Bursuc și Mioara Cinar. Aceștia au apreciat, în mod deosebit, seriozitatea, sensibilitatea artistică și implicarea elevilor, dar și munca valoroasă a profesorilor coordonatori care îi pregătesc și îi sprijină constant pe tineri în dezvoltarea identității lor culturale.

Evenimentul a fost nu doar o competiție, ci și o sărbătoare a limbii ucrainene, un prilej de afirmare a valorilor culturale ale comunității ucrainene din România și de consolidare a legăturilor dintre elevi, cadre didactice și instituțiile implicate în promovarea multiculturalismului.

Rezultatele obținute au fost următoarele:

Premiul I

• Rahovan Erik, clasa pregătitoare, Școala Gimnazială Crăciunești, profesor îndrumător: Ana Boțoc Malearciuc;

• Manzur Anastasia, clasa I, Școala Gimnazială „Anișoara Odean” din Lugoj, profesor îndrumător: Violeta Manzur;

• Maghiar Iulian-Ștefan, clasa a II-a, Colegiul Național „Mihai Eminescu” din Suceava, profesor îndrumător: Delia-Mihaela Martineac;

• Zelenciuc Vasile, clasa a III-a, Școala Gimnazială Rona de Sus, profesor îndrumător: Mariana Clemcovici;

• Benzar Timeea, clasa a IV-a, Școala Gimnazială Nr. 4 din Poienile de Sub Munte, profesor îndrumător: Anatol Nicolae Fuzesy;

• Iavoroschi Andreea, clasa a V-a, Școala Gimnazială Valea Vișeului, profesor îndrumător: Mihaela Rusnak;

• Moisiuc Anastasia-Luiza, clasa a VI-a, Școala Gimnazială Crăciunești – Structura Lunca la Tisa, profesor îndrumător: Galina Hreniuc;

• Dobroschi Teodora, clasa a VII-a, Școala Gimnazială Valea Vișeului, profesor îndrumător: Mihaela Rusnak;

• Hoșciuc Sara Maria, clasa a VIII-a, Școala Gimnazială Valea Vișeului, profesor îndrumător: Mihaela Rusnak;

• Shendryk Marta, clasa a IX-a, Colegiul Național „Petru Rareș” din Suceava, profesor îndrumător: Delia-Mihaela Martineac;

• Motrescu Ioan, clasa a X-a, Seminarul Teologic Liceal Ortodox „Mitropolit Dosoftei” din Suceava, profesor îndrumător: Delia-Mihaela Martineac;

• Recalo Maria, clasa a XI-a, Liceul Teoretic „Iulia Hasdeu” din Lugoj, profesor îndrumător: Violeta Manzur;

• Gavriloaie Nicolai, clasa a XII-a, Seminarul Teologic Liceal Ortodox „Mitropolit Dosoftei” din Suceava, profesor îndrumător: Delia-Mihaela Martineac.

Premiul II

• Odoviciuc Melanie, clasa pregătitoare, Școala Gimnazială „Petru Mușat” din Siret, profesor îndrumător: Mirabela Carpiac;

• Recalo Ivan, clasa I, Școala Profesională Repedea, profesor îndrumător: Halena Miculaiciuc;

• Florea Maya-Raisa, clasa a II-a, Școala Gimnazială Crăciunești, profesor îndrumător: Ana Boțoc Malearciuc;

• Boiciuc Ana Maria, clasa a III-a, Școala Gimnazială Bălcăuți, profesor îndrumător: Elena Narcisa Cârstean;

• Ruscior Adelina, clasa a IV-a, Școala Gimnazială Bălcăuți, profesor îndrumător: Elena Narcisa Cârstean;

• Sadoveac Matei-Gabriel, clasa a V-a, Școala Gimnazială Bălcăuți, profesor îndrumător: Anca Mariana Știubianu;

• Conțun Maria, clasa a VI-a, Școala Gimnazială Bălcăuți, profesor îndrumător: Anca Mariana Știubianu;

• Șoiman Paul, clasa a VII-a, Școala Gimnazială Bălcăuți, profesor îndrumător: Anca Mariana Știubianu;

• Szenuka Samira-Mara, clasa a VIII-a, Școala Gimnazială „Gellért Sándor” din Micula, profesor îndrumător: Alexandra Iurac;

• Marteniuc Natalia, clasa a IX-a, Liceul Pedagogic „Taras Șevcenko” din Sighetu Marmației, profesor îndrumător: Larisa-Simona Maticiuc;

• Dutciuc Delica-Ionela, clasa a X-a, Liceul Pedagogic „Taras Șevcenko” din Sighetu Marmației, profesor îndrumător: Tamara Sicoe;

• Andreica Ioan-Danț, clasa a XI-a, Liceul Pedagogic „Taras Șevcenko” din Sighetu Marmației, profesor îndrumător: Tamara Sicoe;

• Bodnar Khrystyna, clasa a XII-a, Liceul Pedagogic „Taras Șevcenko” din Sighetu Marmației, profesor îndrumător: Tamara Sicoe.

Premiul III

• Danciuc Antonia, clasa I, Școala Gimnazială „Maria Enescu Cosmovici” din Mihăileni, profesor îndrumător: Iuliana Vatamaniuc;

• Ciorei Dariana, clasa a II-a, Școala Gimnazială Știuca, profesor îndrumător: Maria Bejerea;

• Oncsa Iasmina, clasa a III-a, Școala Gimnazială Știuca, profesor îndrumător: Maria Bejerea;

• Szenuka Rosela-Maria, clasa a IV-a, Școala Gimnazială „Gellért Sándor” din Micula, profesor îndrumător: Alexandra Iurac;

• Kifa Ionela Maria, clasa a V-a, Școala Gimnazială Știuca, profesor îndrumător: Maria Holovcsuk;

• Buciuta Alina, clasa a VI-a, Școala Gimnazială Bârna, profesor îndrumător: Ioan Smecicaș;

• Ivanciuc Bianca, clasa a VII-a, Școala Gimnazială Nr. 1 din Cândești, profesor îndrumător: Iuliana Vatamaniuc;

• Nicolaișen Cosmina-Maria, clasa a VIII-a, Școala Gimnazială „Petru Mușat” din Siret, profesor îndrumător: Mirabela-Violeta Carpiac;

• Stolerciuc Teodora, clasa a IX-a, Colegiul Național „Eudoxiu Hurmuzachi” din Rădăuți, profesor îndrumător: Delia-Mihaela Martineac;

• Rusnak Paula Anamaria, clasa a X-a, Liceul Pedagogic „Taras Șevcenko” din Sighetu Marmației, profesor îndrumător: Emilia Codrea;

• Cernăuțan Valeria, clasa a XI-a, Colegiul Tehnic „Lațcu Vodă” din Siret, profesor îndrumător: Antoneta Cornelia Crainiciuc;

• Boiciuc Lucas-Nicolae, clasa a XII-a, Liceul Pedagogic „Taras Șevcenko” din Sighetu Marmației, profesor îndrumător: Mihaela Kraucsuk.

Mențiune

• Diaconescu Iustina-Maria, clasa I, Școala Gimnazială „Petru Mușat” din Siret, profesor îndrumător: Mirabela-Violeta Carpiac;

• Honceriu Maria, clasa a II-a, Școala Gimnazială Nr. 1 din Târnova, profesor îndrumător: Claudia-Cosmina Maidaniuc;

• Tonac Alessia, clasa a III-a, Școala Gimnazială „Maria Enescu Cosmovici” din Mihăileni, profesor îndrumător: Iuliana Vatamaniuc;

• Țudic Sofia Adele, clasa a IV-a, Școala Gimnazială Știuca, profesor îndrumător: Maria Holovcsuk;

• Hrinciuc Daria, clasa a V-a, Școala Gimnazială „Maria Enescu Cosmovici” din Mihăileni, profesor îndrumător: Claudia-Simona Maidaniuc;

• Carpa Rebeca, clasa a VI-a, Școala Gimnazială Târnova, profesor îndrumător: Ana Hanțig;

• Meleniciuc Mariana, clasa a VII-a, Școala Gimnazială Știuca, profesor îndrumător: Maria Holovcsuk;

• Țudic Sara Alessia, clasa a VIII-a, Școala Gimnazială Știuca, profesor îndrumător: Maria Holovcsuk;

• Udrea Claudia, clasa a IX-a, Liceul Teoretic „Iulia Hasdeu” din Lugoj, profesor îndrumător: Violeta Manzur;

• Țega Georgiana, clasa a X-a, Colegiul Național „Eudoxiu Hurmuzachi” din Rădăuți, profesor îndrumător: Delia-Mihaela Martineac;

• Petric Andreea-Denisa, clasa a XI-a, Liceul Teoretic „Iulia Hasdeu” din Lugoj, profesor îndrumător: Violeta Manzur;

• Anițulisei Codrin-Gabriel, clasa a XII-a, Colegiul Tehnic „Lațcu Vodă” din Siret, profesor îndrumător: Antoneta-Cornelia Crainiciuc.

Uniunea Ucrainenilor din România a oferit premii în bani tuturor participanților, în funcție de performanță: Premiul I – 400 lei, Premiul II – 300 lei, Premiul III – 200 lei, Mențiune – 150 lei, Diplomă de participare – 100 lei.

Această inițiativă continuă să joace un rol esențial în derularea procesului educațional în limba maternă și în promovarea identității culturale a tinerilor ucraineni din România. Evenimentul, desfășurat într-o atmosferă de bucurie, emoție și apreciere reciprocă, a reflectat fidel spiritul de comunitate și dorința elevilor și a profesorilor de a duce mai departe valorile culturii ucrainene în România.

Sursa: www.uur.ro

Uniunea Ucrainenilor din România a marcat Ziua Internațională a Copilului

Ziua Internațională a Copilului a fost sărbătorită de Uniunea Ucrainenilor din România cu bucurie în întreaga țară, printr-o serie de evenimente speciale dedicate celor mici. Mai multe zone din diferite localități s-au transformat în spații de joacă, creativitate și învățare, unde copiii au fost protagoniștii. Activități educative, spectacole artistice, ateliere interactive și concursuri pline de culoare au adus zâmbete pe chipurile celor mici și au reamintit comunității cât de important este sprijinul oferit noii generații.

UUR – GALAȚI

Pe 1 iunie, Filiala din Galați a Uniunii Ucrainenilor din România, în colaborare cu Biserica Vovidenia din Galați, a organizat „Duminica copiilor și a părinților”, având ca obiectiv consolidarea legăturilor dintre comunitatea locală ucraineană, biserică și familie, precum și promovarea valorilor spirituale, culturale și educative în rândul copiilor.

Evenimentul a început cu o slujbă religioasă oficiată de preotul paroh Gabriel Pelin, în prezența a numeroși participanți – copii, părinți și membri ai comunității. Slujba a inclus și un moment de rugăciune colectivă și binecuvântare, dedicat copiilor și familiilor lor.

Apoi, copiii au participat la jocuri interactive și activități creative, menite să stimuleze imaginația și lucrul în echipă. Au fost organizate concursuri și momente educative, într-un cadru relaxant și plin de voie bună. Un punct de atracție special a fost pictura pe față, care le-a oferit copiilor bucuria de a se transforma în personaje de poveste.

Evenimentul a fost un real succes, aducând împreună generații diferite într-un mediu spiritual, educativ și recreativ.

UUR – CARAȘ-SEVERIN

Copiii ucraineni din Reșița, Caransebeș, Zorile și Cornuțel au petrecut o zi de neuitat în aer liber, la poalele munților Poiana Ruscă, la Valea lui Liman, unde s-au bucurat din plin de natură, joacă și voie bună. Evenimentul, organizat de Filiala Caraș-Severin a UUR, a adus împreună zeci de copii pentru a celebra copilăria într-un climat vesel și relaxant.

Cei mici au explorat trasee de drumeție și s-au jucat în aer liber, au interacționat cu animale prietenoase precum alpaca, struții Emu, poneii și căprițele, bucurându-se din plin de fiecare moment petrecut în mijlocul naturii. Pe lângă jocurile și descoperirile în aer liber, copiii s-au distrat și la pictura pe față, transformându-se în personaje vesele și colorate, iar în cadrul atelierului de pictură și-au lăsat imaginația să zboare, creând adevărate opere de artă.

„A fost o zi plină de zâmbete, entuziasm și distracție, în care am sărbătorit copilăria cu inimile deschise și multă bucurie. La mulți ani tuturor copiilor!”, a declarat președintele Filialei Caraș-Severin a UUR, Daniel Basaraba.

UUR – SATU MARE

Filiala Satu Mare a UUR a marcat Ziua Internațională a Copilului la sediul organizației locale Micula. Această zi, una magică, plină de emoții puternice, a reunit 56 de copii care au avut posibilitatea să participe la ateliere de pictură pe hârtie sau textile și desene pe asfalt. Copiii i-au surprins pe cei mari cu simțul lor artistic, diverse abilități, creativitate, imaginație și simț estetic.

Atelierele au fost coordonate de profesoarele Adriana Bejera-Horvat și Alexandra Iurac de la Școala „Gellert Sandor” din Micula. Muzeul Județean Satu Mare a asigurat o parte dintre materialele necesare pentru buna desfășurare a acestui eveniment. A fost o zi a exprimării bucuriei sincere prin intermediul artei, care a adus multă bucurie și exuberanță atât copiilor, care au creat imagini ale copilăriei, cât și celor maturi, care le-au admirat și s-au bucurat împreună cu toți copiii într-o atmosferă de neuitat.

UUR – ARAD

Filiala UUR Arad a organizat, pe 1 iunie, o excursie specială pentru copiii din comunitatea ucraineană. Evenimentul a inclus o vizită la Grădina Zoologică din Sâmbăteni, unde copiii au avut ocazia să descopere o varietate de specii de animale și să învețe despre importanța protejării naturii într-un cadru prietenos și interactiv. Atmosfera a fost plină de voie bună, entuziasm și curiozitate.

În continuarea excursiei, grupul de copii ucraineni a vizitat Cetatea Șoimoș, un obiectiv istoric deosebit, situat în apropiere de Lipova. Aici, participanții au pășit în trecutul istoric al regiunii și au avut parte de o incursiune educativă despre patrimoniul cultural local.

UUR – BIHOR

Cu ocazia Zilei Internaționale a Copilului, Filiala Bihor a Uniunii Ucrainenilor din România a organizat o activitate specială pentru elevii din clasa I B a Colegiului Național „Onisifor Ghibu”. Copiii au primit sarcina de a colora desene cu tematica „1 Iunie”, o activitate care le-a oferit ocazia să-și exprime creativitatea și bucuria copilăriei prin culoare.

La final, toți copiii au fost răsplătiți cu dulciuri și cadouri oferite de Uniunea Ucrainenilor din România. Aceste mici daruri au adus multă bucurie și au făcut ca ziua să fie cu adevărat una memorabilă pentru ei.

UUR – SUCEAVA

Cu prilejul Zilei Internaționale a Copilului, copiii de etnie ucraineană din județul Suceava au fost în centrul unor activități speciale, menite să celebreze copilăria, creativitatea și bucuria. Evenimentele au fost organizate cu implicarea cadrelor didactice, având ca scop promovarea drepturilor copiilor și susținerea unei dezvoltări armonioase într-un mediu prietenos și sigur.

La Școala Gimnazială „Petru Mușat” din Siret, s-a desfășurat proiectul educațional intitulat „Copilărie, vis și bucurie”, coordonat de prof. Mirabela Carpiac și prof. Alina Cozariuc. Activitățile au fost gândite pentru a aduce zâmbete pe chipurile elevilor, prin încurajarea creativității și crearea unei atmosfere de sărbătoare. La final, toți copiii participanți au primit diplome, iar lucrările realizate de ei au fost prezentate într-o expoziție deschisă în incinta școlii.

Elevii Școlii Gimnaziale Lupcina au desfășurat ateliere de creație sub îndrumarea prof. Irina Rautu. Copiii au realizat lucrări plastice însoțite de mesaje motivaționale, evidențiind viziunea lor asupra bucuriei și a copilăriei.

În localitățile Argel și Vatra Moldoviței, sub coordonarea prof. Cerasela Ciornei, copiii au participat la activități recreative în aer liber, bucurându-se de natură și jocuri interactive într-un cadru relaxant și prietenos.

Ziua de 1 iunie a culminat în Parcul Central din Siret unde corul Colegiului Tehnic „Lațcu Vodă” și corul Școlii Gimnaziale „Petru Mușat” au oferit un recital muzical copiilor ucraineni din municipiu. Evenimentul a fost organizat de prof. Zirca Ianoș, consilier local al Uniunii Ucrainenilor din România (UUR). Copiii au continuat distracția, bucurându-se împreună la sediul UUR din Siret, unde au primit prăjituri și sucuri.

UUR – BUCUREȘTI

Pe 1 iunie, sala mare a Filialei din București a Uniunii Ucrainenilor din România s-a transformat într-un tărâm de poveste, decorat cu flori, ghirlande și baloane colorate, pregătit să-i întâmpine pe cei 18 copilași care au venit împreună cu părinții lor, membri ai filialei sau refugiați din Ucraina, pentru a sărbători împreună Ziua Internațională a Copilului.

Atmosfera a fost una cu adevărat de sărbătoare, veselă și caldă, iar copiii au fost, așa cum era de așteptat, în centrul atenției. Aceștia au dansat, au cântat, au recitat poezii și s-au jucat cu entuziasm alături de actorii Teatrului „Favorit”, care au prezentat piesa „Împreună e mai bine”, scrisă de Irina Moisei și pusă în scenă de Cristina Djamalaha.

La finalul evenimentului, fiecare copil a primit o diplomă de participare, ca amintire a acestei zile speciale. Copiii au plecat acasă cu zâmbetul pe buze, fericiți și plini de speranță, așteptând cu nerăbdare următoarea întâlnire.

UUR – CLUJ

Cu ocazia Zilei Internaționale a Copilului, Filiala Cluj a Uniunii Ucrainenilor din România a organizat un eveniment de suflet, dedicat copilăriei fericite – alături de familie, prin joacă și timp petrecut împreună. Alături de cei 25 de copii și părinții acestora, membrii filialei au jucat „Crocodilul”, „Rațele și vânătorii”, „De-a prinselea” – jocuri care aduc bucurie și apropiere. Un moment special a fost atelierul de gătit cozonac secuiesc – un desert tradițional, răspândit în Transilvania. La final, cu toții s-au bucurat de bunătăți pregătite la grătar, în stilul gastronomic a două culturi – ucraineană și română.

UUR – MARAMUREȘ

1 Iunie a adus zâmbete, culoare și distracție pentru copiii din mai multe localități din Maramureș – Ruscova, Remeți, Lunca la Tisa, Rona de Sus, Poienile de sub Munte, Crasna Vișeului, Bistra, Valea Vișeului, Repedea și Crăciunești, unde Ziua Internațională a Copilului a fost celebrată prin evenimente speciale, pline de energie și voie bună.

(Continuare la pagina 12)

Mihai Traista, la ceas aniversar

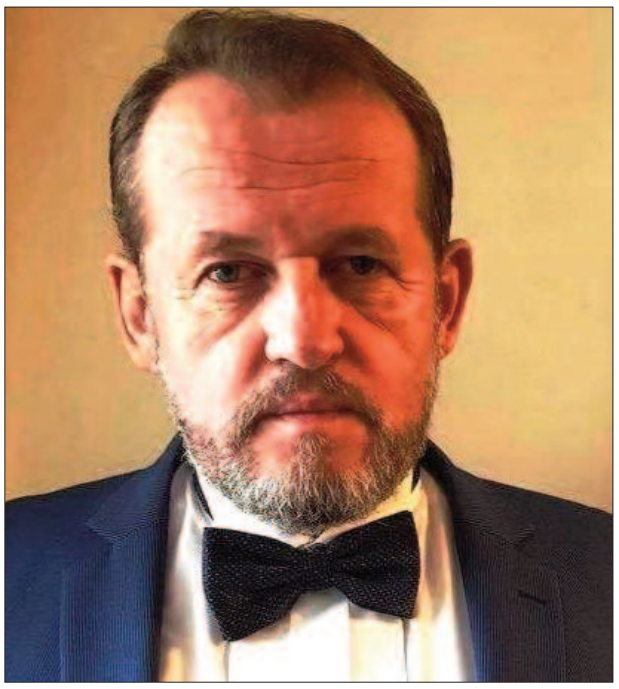

Mihai Hafia Traista, născut la 15 iunie 1965 în Rona de Sus, fiu al Maramureșului Voievodal, este un scriitor de anvergură cu zeci de cărți publicate. S-a afirmat ca poet, prozator și dramaturg, dar și ca jurnalist, redactor-întemeietor al revistei de cultură universală „Mantaua lui Gogol” (2010), redactor al revistei literare „Naș holos”, publicist și autor-documentarist al unor articole de istorie și critică literară, traducător, umorist și folclorist, un excelent grafician. În cadrul Uniunii Ucrainenilor din România, ocupă funcţia de vicepreşedinte al Consiliului, preşedinte al Filialei Bucureşti şi preşedintele Comisiei de Cultură.

Scriitor de origine ucraineană, membru al Uniunii Scriitorilor din România, precum și al celei din Ucraina, este un activist absolut remarcabil, promotor al culturii ucrainene și al celei românești, deopotrivă. S-a remarcat și-n teatru, fiind laureat al unor premii naționale și internaționale, un veritabil dramaturg.

Mihai Traista lucrează imens, cu o energie creativă debordantă, clar lucru că muza îl iubeşte pe cunoscutul om de cultură. Dumnezeu i-a dat puterea şi talentul de-a fi un scriitor bilingv, scrie cursiv în ambele limbi, ucraineană şi română. Prodigioasa-i activitate i-a fost răsplătită cu premii literare atât la noi în țară, cât și în străinătate, semn că valoarea lucrărilor sale a lăsat şi continuă să lase urme adânci, impunându-se în peisajul românesc și universal.

Mihai Hafia Traista este scriitorul ucrainean din România cel mai prolific, al cărui valoroasă operă se înscrie în cvasitotalitatea genurilor literare – proză, poezie, teatru, eseu, literatură pentru tineret și copii, critică și istorie literară, dar și traduceri din literatura ucraineană în limba română și din literatura română în limba ucraineană, lucru care ne îndreptățește să-l considerăm un scriitor total.

De-a lungul spornicilor ani de creație literară, s-au aşezat în paginile volumelor sale unice versuri ce pot fi comparate cu poemele marilor scriitori ai literaturii naționale și universale. Dovadă stă realitatea că operele polivalentului scriitor sunt așteptate de un număr tot mai mare de cititori. Condeierul ucrainean se încadrează în lista scriitorilor contemporani care merită şi trebuie citiţi.

Vitalitatea cultural-creatoare pe care Mihai Traista o dovedeşte ne îndreptăţeşte să aşteptăm realizarea altor reuşite memorabile, pe care să le adauge contribuţiilor de incontestabilă valoare în domeniul literaturii.

La ceas aniversar, cu ocazia împlinirii frumoasei vârste de 60 de ani, îi dorim „La mulți ani luminoși, creativi, inspirați, sănătoși, cu bucurii pe toate planurile!”.

Redacţia „CU”

Elegie pentru Rona de Sus

Rona de Sus, frumoasă şi eternă,
durerea mea din nordul transilvan,
tristeţea mea, pe linia maternă,
colindul meu, de la sfârşit de an.

Rona de Sus, eterna Terra Nova,
o rană ce mă doare sângerând,
Prin tine trece drumul spre Moldova
şi Ronişoara curge susurând.

La Rona mă întorc cu bucurie,
o părăsesc tăcut şi lăcrimând,
lumea întreagă, vreau ca să o ştie,
eu Rona port în suflet şi în gând.

În lutul Ronei se odihnesc strămoşii,
din lutul ei sunt zămislit şi eu,
aici mai cântă încă-n zori cocoşii
şi se îmbracă-n verde Dumnezeu.

Aici prin curţi mai latră câte-un câine,
Păstorii-şi plâng tristeţea din caval,
cuptoarele încă miros a pâine
şi coasa încă şuieră pe deal.

(Din Mihai Hafia Traista, *Bolnav de drum*, Editura RCR Editorial, București, 2019)

CÂNDEȘTI, BOTOȘANI

TINERE CONDEIE - ATELIER DE ÎNCONDEIERE A OUĂLOR

Uniunea Ucrainenilor din România – Filiala Botoșani a organizat vineri, 23 mai 2025, atelierul intitulat metaforic „Tinere condeie”, în parteneriat cu Școala Gimnazială Nr. 1 din Cândești, județul Botoșani. Meșterul popular Rodica Giuraniuc a fost invitată la inițiativa președintelui filialei Victor Semciuc și a doamnelor profesoare Iuliana Vatamaniuc şi Cosmina Maidaniuc, iar împreună au inițiat elevii în tainele încondeierii oului.

Domnul Inspector școlar Paul Bilocopetiuc a subliniat importanța transmiterii tradiției mai departe și a îngemănării prezentului, reprezentat de meșteri populari și de profesori, cu viitorul, reprezentat de noile generații de elevi.

Doamna director al Școlii Gimnaziale Nr.1 din Cândești, Cristina Cobzaru, a ținut să felicite elevii pentru implicare și a subliniat necesitatea organizării parteneriatelor de acest fel, în vederea „materializării” conceptului de „unitate în diversitate”.

Împreună cu autoritățile locale, am hotărât să ne implicăm în diverse proiecte și ateliere cu specific etnografic, pentru ca elevii noștri să poată beneficia de experiența meșterilor populari și pentru a nu-și uita rădăcinile.

Mulțumirile noastre se adresează domnului viceprimar al comunei Cândești, Sorin Șeucaliuc, dar și doamnei educatoare Veronica Șeucaliuc, care ne-au onorat cu prezența. În același timp, mulțumim domnului consilier Dumitru Iavorenciuc, cel care a venit cu inițiative menite să implice copiii din comunitatea locală în viitoarele proiecte ale UUR.

La un asemenea tip de acțiune, nu poți merge oricum, nepregătit, „necuminecat”, fără a-ți elibera sufletul de povara greutăților cotidiene. Acest meșteșug impune o stare, o eliberare, o transpunere a simbolurilor ancenstrale pe coaja fragilului ou, fără „greutate”, spre a sublinia, la propriu și la figurat, esența umanității, specificul locului, dar și propria implicare în actul creator.

Scopul a fost inițierea tinerilor în tainele meșteșugului de înnobilare a oului, deoarece, de la Înviere până la Înălțare, creștinii se salută cu „Hristos a înviat!”, și tradiția merge mai departe sub umbrela frumoasei religii ortodoxe care promovează valorile umanității sub diverse forme.

Cei mai încântați de activitate au fost copiii din clasele primare și cei de la grădiniță, care au văzut, pentru prima dată, cum diverse forme și culori pot fi transpuse pe o simplă coajă de ou, dar nu orice coajă, ci una spălată cu un degresant care are proprietatea „îmbăiată” cu 1/3 oțet și 2/3 apă, ștearsă cu un ștergar țesut tradițional chiar de doamna Rodica Giuraniuc.

Elevii din ciclul gimnazial, prezenți pentru a doua oară la un asemenea atelier, au intrat în discuții despre ceea ce înseamnă „tehnica detaliului”, deoarece au avut curiozitatea de a îmbina diferite culori, forme și simboluri, pentru a transcrie pe oul proaspăt spălat și curățat un mesaj „personalizat”, materializat și extrem de prețios.

Inspectorul școlar pentru limba și literatura ucraineană, dl Paul Bilocopetiuc, a ținut să sublinieze faptul că, în copilărie, pe plaiurile dornenilor, a participat la încondeierea oului de Paște, iar în timp ce „scria un model” i-au venit în minte cântece vechi, aflate parcă la granița dintre tărâmul văzut și cel nevăzut.

Doamna Rodica Giuraniuc, perseverentă din fire, a explicat copiilor tehnica respectivă pas cu pas, aceștia trecând oul prin tot procesul de transformare: printr-o multitudine de soluții, respectând procedeele care au rolul de a fixa culorile, și anume curățarea și topirea liniilor din ceară.

(Continuare la pagina 15)

Claudia SEMCIUC

Iașul – epicentrul unui dialog european despre comunități, identitate și patrimoniul material și imaterial

Filiala Iași a Uniunii Ucrainenilor din România, alături de comunitatea „Partida Roma”, comunitatea polonezilor și Forumul German, împreună cu Complexul Muzeal Național „Moldova” din Iași, în calitate de partener, a participat la evenimentul organizat în cadrul proiectului „REVIVE Historic Towns and Sites – sustainable and inclusive living spaces for future generations inspired by the New European Bauhaus”, desfășurat la Iași, în perioada 12-24 mai 2025. O echipă internațională, formată din 14 tineri specializați în diverse domenii: arhitectură, arte, științe socio-umane, coordonată de Asociația Orașelor Istorice din Slovenia, cu sediul la Skofja Loka, și sub atenta îndrumare a specialiștilor Complexului Muzeal Național „Moldova” din Iași au organizat la Palatul Culturii, în fosta Sală a mașinilor, dezafectată și reabilitată, Centrul multicultural Revive, unde a fost amenajată o expoziție inedită, cuprinzând materiale foto, audio, video pentru a aduce în centrul atenției istorisiri fascinante despre Iași, despre oamenii care trăiesc aici, despre minoritățile naționale și, nu în ultimul rând, despre edificiul simbol al orașului, Palatul Culturii, inaugurat în urmă cu 100 de ani. La crearea Centrului multicultural Revive și a expoziției din Sala mașinilor, au contribuit cei 14 tineri, reprezentând instituții de cultură (universități) din Slovenia, Finlanda, Spania, Croația și România. Din partea Complexului Muzeal Național „Moldova”, coordonarea activităților proiectului a fost asigurată de dr. Coralia Costaș, șef secție Mediere culturală, proiecte, programe, cu sprijinul echipei multidisciplinare coordonate de dr. Lăcrămioara Stratulat, director general adjunct al CMN „Moldova” din Iași.

Evenimentul a fost o continuarea unei suite de experimente artistice derulate la Trzic (Slovenia), Turku (Finlanda), Cellino Anastasio (Italia) și se va finaliza în luna octombrie 2025. Pentru o bună reprezentare a comunității ucrainenilor la acest eveniment am invitat pe organizatori la sediul Filialei Iași a UUR, ocazie cu care am expus mai multe materiale de promovare a comunității noastre în format editat și audio-video, prezentate și în cadrul expoziției. Totodată, președintele Filialei ieșene, dl Daniel Serdenciuc, a oferit explicații pe marginea materialelor prezentate, iar subsemnatul a oferit un scurt interviu.

Prin organizarea acestui eveniment, Iașul a devenit epicentrul unui dialog european despre comunități, identitate și patrimoniul material și imaterial al țărilor implicate.

Acțiunea a fost gândită și s-a desfășurat pe două paliere diferite: în prima parte a zilei, a avut loc o Conferință dedicată evenimentului, în cadrul căreia au rostit alocuțiuni: coordonatorul echipei internaționale, directoarea Complexului Muzeal Național „Moldova”, dr. Lăcrămioara Stratulat, prorectorul Universității de Arte „George Enescu” din Iași, prof. univ. dr. Adrian Stoleriu, decanul aceleiași universități, prof. univ. dr. Cristian Nicolae Ungureanu, președintele Asociației Pro Roma Iași, Margareta Hertanu, și președintele comunității polonezilor din Iași, Frederich Klushka.

În alocuțiunea subsemnatului, am adresat mulțumiri organizatorilor și gazdelor evenimentului pentru invitarea comunității noastre la eveniment și pentru disponibilitatea ca în perioada următoare să actualizăm Acordul de colaborare dintre filiala noastră și Complexul Muzeal Național „Moldova”. Totodată, am transmis salutul și urările de succes în organizarea unor astfel de acțiuni pe viitor din partea președintelui Uniunii Ucrainenilor din România, deputat în Parlamentul României, dl Nicolae-Miroslav Petrețchi.

În continuare, după o scurtă prezentare a structurilor UUR, ca a treia comunitate din România și o prezență în 14 județe ale țării, am trecut în revistă drumul parcurs de Filiala Iași a UUR de la constituirea acesteia, la 9 decembrie 2007, și până în prezent. Am subliniat frumoasele realizări obținute în ceea ce privește conservarea și promovarea obiceiurilor și tradițiilor comunității atât pe plan intern, cât și pe cel extern. De asemenea, am subliniat și buna colaborare cu autoritățile locale (Primărie, Consiliul Județean, Prefectură), care s-a materializat prin încheierea unor acorduri de colaborare cu cele din Cernăuți, Vinnyţia și Ivano-Frankivsk. Am reamintit de implicarea comunităților de ucraineni în ceea ce privește primirea, însoțirea, sprijin logistic și informațional-juridic pe timpul exodului ucrainenilor, ca urmare a invaziei Federației Ruse în Ucraina, acțiune care continuă și în prezent. În finalul alocuțiunii, am prezentat câteva date privind învățământul în limba ucraineană și activitatea editorială a UUR (cele șapte ziare și reviste editate lunar și faptul că anual, sub egida UUR, apar 10-15 volume ale autorilor de etnie ucraineană).

La secțiunea a doua a evenimentului, a fost prezentată expoziția foto, audio-video și de obiecte reprezentative tematic, organizată în Sala mașinilor (fosta centrală termoelectrică a Palatului). În aceeași sală, comunitatea rromă a prezentat o paradă a costumelor și câteva melodii interpretate de o solistă a comunității. Filiala Iași a UUR a oferit o suită de dansuri populare ucrainene interpretate de membrii ansamblului „Veselka”, fiind îndelung aplaudați de audiență și recompensați de organizatori cu diplome.

La finalul acțiunii, coordonatoarea echipei internaționale și directoarea Complexului Muzeal Național Moldova au transmis mulțumiri celor care s-au implicat în pregătirea și desfășurarea evenimentului.

Victor HRIHORCIUC,
Prim-vicepreședintele Filialei Iași a UUR

Uniunea Ucrainenilor din România a marcat Ziua Internațională a Copilului

(Urmare de la pagina 10)

Cei mici s-au bucurat de un program dedicat în totalitate veseliei și copilăriei, cu numeroase activități interactive și creative. Toboganul gonflabil a fost, fără îndoială, atracția principală a zilei, aducând valuri de râsete și aventură. Muzica și dansurile i-au animat pe toți participanții, iar baloanele colorate au completat atmosfera de sărbătoare cu un strop de magie. Nu au lipsit nici dulciurile sau deliciul preferat al verii – înghețata, oferite cu generozitate celor mici. Atmosfera caldă, spiritul de comunitate și bucuria copiilor au transformat această zi într-o adevărată sărbătoare a copilăriei.

UUR – TIMIȘ

Filiala UUR-Timiș a organizat pe 3 iunie evenimentul „Ziua copiilor ucraineni”, care a inclus o serie de ateliere de creație: pictură, desen, origami și meșteșuguri tradiționale ucrainene. Atmosfera a fost animată de muzică, jocuri, baloane de săpun și personaje din lumea copiilor. Adolescenții au fost invitați să se relaxeze la partide de tenis de masă și șah.

La eveniment, au fost invitați membrii grupului „Remeteanca”, dansatorii ansamblului „Zolotii Druzii”, preșcolarii înscriși la grupa ucraineană a Grădiniței cu Program Prelungit nr. 2 din Timișoara și copiii refugiați din calea războiului din Ucraina.

UUR – TULCEA

În cadrul Filialei Tulcea, 90 de copii care studiază limba ucraineană, din localitățile Sfântu Gheorghe, Letea, Crișan, Murighiol, Tulcea, precum și câțiva elevi care s-au alăturat organizației locale Chilia Veche, au primit cadouri speciale, oferite de Uniunea Ucrainenilor din Romania.

Uniunea Ucrainenilor din România va continua să fie alături de copii și de părinții lor, susținând prin fapte concrete dreptul fiecărui copil la o copilărie senină și demnă.

Sursa: www.uur.ro

Ziua Internaţională a Cămășii Ucrainene – o punte între generații

Mesajul preşedintelui UUR, Nicolae-Miroslav Petreţchi, cu prilejul sărbătoririi Zilei Internaționale a Cămășii Ucrainene

Astăzi, marcăm cu mândrie Ziua Internațională a Cămășii Ucrainene, Vyșyvanka. Este o zi în care se poartă aproape de inimă dragostea pentru familie și comunitate, cusută cu trudă pe pânză simplă, dar plină de semnificații.

Vyșyvanka nu este doar o piesă vestimentară, este o mărturie a credinței și apartenenței, transmisă din generație în generație, este alfabetul tăcut al unui popor care a știut, în vremuri grele, să-și păstreze rădăcinile și demnitatea. În fiecare cusătură se ascund simboluri apotropaice, doruri nerostite și visuri pentru viitor. Tocmai de aceea, această zi capătă o greutate aparte, nu doar pentru ucraineni, ci și pentru toți cei care înțeleg puterea tradiției de a ține o comunitate unită.

În contextul în care Ucraina luptă nu doar pentru libertatea sa, ci și pentru valorile democratice europene, Vyșyvanka devine simbolul unei rezistențe pașnice, dar puternice. A purta astăzi cămașa ucraineană înseamnă a spune lumii că ne pasă, că nu am uitat cine suntem, că respectăm trecutul și construim un viitor bazat pe solidaritate, pace și diversitate.

Ca deputat și președinte al Uniunii Ucrainenilor din România, mă înclin în fața fiecărei persoane care își afirmă identitatea prin cultură, care educă, transmite și păstrează tradițiile strămoșești. Astăzi, purtăm nu numai cămașa ucraineană, ci și respectul pentru patrimoniul viu al comunității noastre, rămânem uniți în valori, indiferent de originea noastră, și prețuim frumusețea diversității etnice și culturale care definește România modernă.

Vyșyvanka nu este doar o haină. Este o mărturie. Și noi suntem cei care o ducem mai departe.

În fiecare an, în a treia joi din luna mai, comunitățile ucrainene din întreaga lume celebrează Ziua Internațională a Cămașii Ucrainene – *Vyșyvanka*, un prilej de reafirmare a identității noastre culturale și de recunoștință față de rădăcinile care ne definesc.

Vyșyvanka este mult mai mult decât un element de port popular. Este o *mărturie tăcută a istoriei, a rezistenţei şi a speranţei* transmise prin simboluri cusute cu răbdare și suflet. Este o formă de exprimare a solidarității și a demnității, o legătură nevăzută între generații, între satul de altădată și lumea de azi. În vremuri de încercare, ca și în vremuri de sărbătoare, cămașa ucraineană rămâne un semn de neclintit al apartenenței și al unității.

Astăzi, când purtăm această cămașă, purtăm cu noi întreaga poveste a unui popor care a știut să-și păstreze credința, valorile și cultura, chiar și în cele mai dificile momente. În același timp, transmitem un mesaj de respect pentru diversitate și coeziune socială, valori care stau la baza unei Românii moderne, deschise și solidare.

Uniunea Ucrainenilor din România vă invită să purtați cu mândrie *vyșyvanka* – nu doar ca simbol al identității ucrainene, ci ca pe o expresie a frumuseții culturale care ne unește. Pentru că, așa cum firul de ață unește motivele brodate, tot astfel valorile comune unesc comunitățile noastre.

La mulți ani tuturor celor care poartă cu dragoste și demnitate cămașa ucraineană!

Слава вишиванці!

Filiala Cluj

Sâmbătă, 17 mai a.c., „Clubul copiilor ucraineni” din cadrul Filialei Cluj a Uniunii Ucrainenilor din România a desfășurat acțiunea „Parada cămășilor brodate. Ziua Tatălui”. Gazda evenimentului, Lyudmyla Dorosh, redactor-șef al revistei pentru copii „Clopoțelul”, editat sub egida UUR, a pregătit o serie de activități destinate copiilor.

La începutul evenimentului, copiii au aflat date importante despre istoria apariției acestei sărbători relativ recente, care, în ultimii ani, unește din ce în ce mai mulți ucraineni, indiferent de locul în care i-a dus soarta. Ia (în ucr., vyșyvanka) nu este doar un vechi talisman popular, ci a devenit și un simbol al libertății și unității; oriunde ne-am afla, noi, ucrainenii, conștientizăm că suntem o singură familie, o singură națiune, iar viitorul nostru ca popor este comun.

Adesea auzim expresia că vyșyvanka nu este doar un articol de vestimentație, ci un cod al națiunii, ADN-ul cultural al poporului ucrainean. Astfel, la un nivel accesibil copiilor, am discutat și le-am explicat semnificația acestei expresii. Ulterior, am analizat iile purtate de micii noștri participanți, concentrându-ne pe culori, simboluri și imagini utilizate în broderie, precum și pe amplasarea ornamentelor. Apoi, ne-am consolidat cunoștințele prin jocul „Cine sunt eu?”, în care fiecare participant trebuia să ghicească obiectul, ființa sau ornamentul prezent pe iile ucrainene, era reprezentat pe cartonașul pe care îl ținea pe frunte. Jocul a demonstrat o cunoaștere bună a copiilor noștri privind tradițiile ucrainene, deoarece, în cele din urmă, fiecare participant și-a ghicit cartonașul. În continuare, copiilor li s-a propus să rezolve colectiv un rebus legat de vyșyvanka și să interpreteze în grup câteva cântece despre aceasta. Prima parte a evenimentului s-a încheiat cu discutiile despre Ziua Tatălui – o altă sărbătoare relativ nouă. Copiii au aflat despre istoricul acestei sărbători și împreuna cu ei a fost purtat un dialog, în care copiii și-au exprimat păreri despre importanță tatălui într-o familie. Cei mici au subliniat punctele forte al taților lor și au menționat ce ar dori să preia, să învețe de la tații lor.

În a doua parte a evenimentului, dedicată atelierului de creație, copiii au fost invitați să confecționeze brățări din mărgele termice, prin care să-și completeze ținuta, dar, totodată, să se potrivească cu culorile și ornamentele iei lor. Astfel, fiecare și-a creat propria brățară etnică unică, unii chiar mai multe. Adulții s-au alăturat și ei acestui proces creativ și și-au realizat propriile brățări. Este de remarcat că lucrul cu mărgele termice este o activitate pe care organizatorii au propus-o de mai multe ori participanților, aceștia, de fiecare dată, realizând diverse obiecte, implicându-se cu entuziasm ca și cum ar fi descoperit pentru prima dată această lume plină de posibilități a mărgelelor termice.

Evenimentul a fost foarte interactiv, plin de energie și voie bună. Suntem convinși că, plecând de la acest eveniment, toți participanții au devenit mai conștienți de faptul că vyșyvanka este mai mult decât un simplu articol de îmbrăcăminte. Este sufletul poporului, criptat în fire. Este o modalitate de a spune: „Suntem împreună, suntem puternici, suntem ucraineni!”.

Filiala Timiș

Filiala Timiș a Uniunii Ucrainenilor din România a organizat la Timișoara, în ziua de 12 mai 2025, o emoționantă manifestare dedicată Zilei Iei Ucrainene („День української вишиванки”), un eveniment care a reunit membri ai comunității locale, refugiați ucraineni și invitați speciali, în spiritul conservării identității culturale și al solidarității.

Ziua a fost marcată printr-o masă rotundă dedicată tradițiilor, urmată de ateliere de creație și o expoziție inedită de cămăși și costume ucrainene stilizate. Printre exponate s-au regăsit creații semnate de designerul Ileana Teslevici, care a prezentat publicului detalii despre semnificația și tehnica broderiilor tradiționale: „Cămășile ucrainene diferă de la o regiune la alta, ele se identifică prin elementele specifice zonei de proveniență, cum ar fi motivele florale, simbolurlei geometrice și culorile vibrante. Vyșyvanka nu este doar un articol vestimentar, ci un adevărat cod cultural, fiecare model de broderie având o semnificație aparte, fie că este vorba despre protecție, fie despre fertilitate sau speranță. Materialele folosite sunt, de regulă, in sau bumbac, iar tehnicile tradiționale de broderie le-am moștenit de la bunici și încercăm să le transmitem tinerei generații”.

Evenimentul a fost onorat de prezența președintei Filialei Timiș, prof. Maria Szabo-Condrei, alături de prim-vicepreședinții Mihaela Bumbuc, Sorin Șpilca și Vasile Drozd, precum și de reprezentanți ai organizațiilor locale și de tineret: Mariana Cubaș (Petroasa Mare) și Gabriel Bilan (Lugoj). Emoția momentului a fost amplificată de mărturiile refugiaților ucraineni, care au împărtășit legătura lor profundă cu portul tradițional și cu dorința de a păstra vie moștenirea culturală, în ciuda greutăților prin care trec.

„Recunosc faptul că am îndrăgit cămașa noastră tradițională datorită vouă, ucrainenilor care trăiți în zona de vest a țării. De trei ani vin la evenimentele organizate de Uniune și de fiecare dată vă admir pentru faptul că îmbrăcați, de la mic la mare, portul nostru și nu vă sfiiți să-l purtați în zi de sărbătoare”, a declarat unul dintre participanți.

Ziua Iei Ucrainene, sărbătoare inițiată în anul 2006 în Ucraina, a devenit între timp un simbol internațional al mândriei identitare și al unității ucrainenilor din întreaga lume. La Timișoara, evenimentul a fost marcat de o atmosferă emoționantă, în care participanții au avut ocazia să împărtășească povești despre tradițiile păstrate în familiile lor și despre importanța conservării identității culturale. Prezența refugiaților ucraineni a adăugat o notă de solidaritate și compasiune, aceștia împărtășind experiențele lor și legătura puternică pe care o au cu simbolurile culturale ale țării de origine.

Prin această manifestare, Uniunea Ucrainenilor din România – Filiala Timiș își reafirmă angajamentul față de promovarea patrimoniului cultural și a valorilor identitare, sprijinind, totodată, integrarea refugiaților ucraineni și păstrarea conexiunii cu simbolurile naționale care le oferă putere și speranță.

Sursa: www.uur.ro

„Ziua Internațională a Cămășii și a Cusăturilor Ucrainene”, la București

Acțiunea „Ziua Internațională a Cămășii și Cusăturilor Ucrainene” a avut loc sâmbătă, 17 mai, începând cu ora 11.00, la sediul Filialei București a Uniunii Ucrainenilor din România, în prezența unui număr mare de refugiați ucraineni, a membrilor ansamblului „Peremoha”, ai Teatrului „Ivan Franco”, ai ansamblului „Edelveis”, a invitaților, a membrilor UUR din mai multe filiale, a membrilor simpatizanți, a jurnaliștilor, a reporterilor TVR, a artiștilor, a scriitorilor, a poeților. Moderatorul evenimentului a fost tânăra Lisa Maria Ionescu.

După intonarea imnurilor de stat ale României și Ucrainei, a fost păstrat un moment de reculegere în memoria eroilor căzuți pe front, apărând Ucraina. Invitat la microfon, scriitorul Mihai Hafia Traista a transmis auditoriului salutul prietenesc al dlui deputat Nicolae-Miroslav Petrețchi, președintele UUR, odată cu regretul acestuia că „treburile urgente ale comunității” nu i-au îngăduit onoarea de a fi personal lângă toți cei care, cu eforturi deosebite, au pregătit și susținut, prin prestații culturale și muzicale de excepție, acest important eveniment din viața comunității ucrainenilor din România. În schimb, au fost prezenti Fabian Popovici, coordonatorul tineretului ucrainean din Europa, și prim-vicepreședintele UUR, Bogdan Moisei.

Impresionat de mulțimea prezentă, dl Bogdan Moisei, într-o stare emotivă evidentă, referindu-se la portul și cusătura tradițională ucraineană, pe un ton încercat de gravitate și răspundere, în acord cu solemnitatea momentului, a spus. „E bine să ne cunoaștem valorile! Doar așa vom ști că putem să ne legăm, în fiecare clipă, viitorul de ce avem acum trainic legat cu istorie. Noi ne rânduim și ne urmăm viața și, mai lucizi ca niciodată, cursul râului nostru de înțelepciune care, de mii de ani, ne pregătește să știm a sorbi din matca sa pură forța, autoritatea și abilitatea de a fi calculați, de a trăi ca arta din însușirile noastre, pentru a ne contopi la timpul potrivit într-un tot armonios precum veșmintele noastre tradiționale, în atâtea calități mândre și intransigentă frumusețe. A venit vremea să oferim avânt și înaripare capacității noastre de a ne transforma visele în realitate precum strămoșii noștri, care, de-a lungul veacurilor, au îmbinat superior intuiția cu rodnica lor putere creatoare și au țintuit,

pe veșmintele tradițiilor noastre, priveliștea veșniciei”, a mai spus dl Bogdan Moisei la finalul scurtei și emoționantei sale intervenții.

Suita impresiilor dlui Fabian Popovici a înzestrat cu prețuire drumul clar „al limbajului portului popular ucrainean și autenticitatea caracterului etnic al motivelor mijlocite absolut impresionant să susțină nostalgia culorilor și desăvârșitul lor itinerar pe expresia densă a iei ucrainene”.

„În Ucraina, a precizat Lisa Maria Ionescu, este sărbătorită «Ziua Iei și a Cusăturii ucrainene» începând cu anul 2006, când Lesea Voroniuk, studentă la Facultatea de Istorie, Politologie și Relații Internaționale din Cernăuți, a venit cu această inițiativă, devenită, an după an, mai populară și mai sârguincios rezumată la rolul tradițiilor și portului autentic în viața unui popor, a unei comunități”.

Președintele Filialei București a UUR, scriitorul Mihai Hafia Traista, a precizat în noua sa intervenție că ia tradițională purtată de comunitatea ucraineană din România și-a stilizat, de-a lungul vremurilor și a beneficelor influențe afluente, un profil etnic avântat, spiritualizat, cu expresivitate seducătoare și relief unduitor, bogat nuanțat cromatic, brodat sub însemne caracteristice în alianțe apte să țină în cumpănă verva stilizată a unicității. Comunitatea ucraineană din România își păstrează identitatea, veghind ca bogăția sa spirituală și culturală să nu rătăcească pe drumuri lăturalnice idealurilor sale. Din cele mai vechi timpuri, motivele de pe „chipul” veșmintelor tradiționale ucrainene au dezvăluit, prin limbajul croielii, al cusăturilor și al cromaticii, lucruri exacte despre

ocupația, vârsta, statutul social, material, opțiuni spirituale, religioase și zona din care provine persoana care le poartă. Imaginativ, creatorul de veșminte populare stăruie, dibuie, raționează, colindă neîncetat prin meandrele seninătății iubirii până când, pline de mirifică alcătuire, modelele atrag natura trufașă, nuanțată evocator în blândețea stilistică a celor mai melodioase expresii, care vor șerpui de-a lungul veacurilor în prestația de curcubeu a fiecărui veșmânt. Lumea satului, plină de rânduială și neostenită credință, este și astăzi cufărul în care zestrea curată a veșmintelor trăiește, pășind tradițional, fără strop de blazare, limpede, autentic peste porțiunea de timp a fiecărei clipe în actualitate, prezent, viață, viitor. Croit cu acul pe fundalul de pânză al iei, fiecare model își valorizează caracteristicile, motivele și simbolistica, semănate adânc pe smalțul sfâșietor al tâlcurilor, care germinează bunăstare în frumusețea fecundă a iei tradiționale. Înțelepciunea din măreția modelelor, croiala și cromatica, adunate sub destoinica încuietoare a proporțiilor izbutite, împrumută iei înfățișarea utilă, vorbitoare doar în graiul specific anumitor destinații, anumitor ocazii, nunți, serbări, evenimente religioase. De veacuri, în costumul național sau folcloric ucrainean rodește o erupție vizibilă de năstrușnice decorațiuni brodate asortat, la femei, cu un anumit stil de frizură, coafură pentru fiecare ocazie. Etnicii ucraineni din România au purtat, din toate vremurile, straie asemănătoare cu ale românilor, s-au invers, doar culoarea, și, nu în rare cazuri, a pus o amprentă mai vioaie, mai neostenită, mai delicată, cu limbaj ornamental mai floral, sub raport artistic, pe veșmintele ucrainene. Cu deplină justețe, se distinge frecvența culorii roșii pe fustele lungi, bluze, tunici, brâuri, eșarfe, învelitoare de cap și alte obiecte decorative, aducătoare de foloase, asumate în originalitatea fiecărui costum. Din păcate, fusta regională ucraineană devine tot mai rară, iar o parte din desfătătoarele articole ale portului ucrainean pot fi văzute doar în muzeele din întreaga lume, a precizat Mihai Hafia Traista.

Pentru a vieți această bogată latură a spiritualității și a tradițiilor ucrainene, toate meșteșugurile care o slujesc încă sunt transmise prin familie din generație în generație. Vigoarea, forța, fertilitatea, fenomenele naturii, feminitatea, bărbăția, rodirea sunt motivate și însuflețite pe pânză, într-un mod inspirat, în culori tipice, contranstante luminos, de spiritul care se mută astfel, prin simțământul consimțit al creatorului popular, în obiecte.

Participanții la eveniment au fost ispitiți să parcurgă vizual un itinerar inedit, presărat cu o vastă ofertă de exponate tradiționale ucrainene, rânduită calm, cu o dragoste sacră, în paginile albumelor și al cataloagelor oferite spre consultare de organizatori.

Ansamblul „Edelveis” al Filialei București a UUR, alcătuit din refugiați ucraineni, membri și simpatizanți ai UUR, cu repertoriul său vrednic de toată atenția, în deschiderea segmentului muzical al evenimentului, a transferat entuziasmul adânc al interpretării solemne din simțirea și inimile soliștilor în inimile pline de simpatie și încântare ale spectatorilor prezenți care, în final, au răsplătit prestația celebrului ansamblu cu aplauze și comentarii nobile de prețuire. O bună bucată de vreme, actori și interpreți ai „Teatrului Favorit” din rândul refugiaților ucraineni au oferit spectatorilor, cu multă dărnicie, mulțumirea de a se desfăta cu roadele spirituale și bogăția dramatică a piesei de teatru „Femeile prin ochii lui Șevcenko”, în care și recuzita, prin firesc și prospețime vizuală, a adăugat grație și autenticitate amplului spectacol. Cantautorul Traian Chiricuță a urcat pe versanții timpului până în priveliștea măreață a localității Rona de Sus, privegheată și de viziunile împlinite în opera lirică, de până acum, a scriitorului Mihai Hafia Traista, din care a selectat și interpretat muzical, cu mijloacele originalei sale disponibilități artistice, chiar poemul „Rona de Sus”, invitând, în această manieră, auditoriul să aleagă spre delectare și încântare, din lirica ucraineană, valori care au fost ursite să urce singure pe scara autenticei consacrări literare. Interpreta de muzică ucraineană Zenovia Mandiuc a adăugat în periplul său muzical și câteva melodii visătoare, cu accent dansant, pătrunse de inefabila armonie a cântecului dobrogean. În final, lumea speranței e amănunțit modelată în conținutul repertoriului tinerei soliste Lisa Maria Ionescu. Raportul strâns al îmbrățișării dintre linia melodică, vocea de lux a interpretei, text și interpretare artistică au contribuit consimțit la amplificarea semnificației evenimentului.

Traian CHIRICUȚĂ

Natură și spiritualitate

Ecologia umană este o știință a interacțiunii dintre oameni și mediul înconjurător, iar „...omul aparține, fără îndoială, naturii, dar, în același timp, spre deosebire de toate celelalte viețuitoare, plante și animale, el creează o cultură si aparține tot atât de firesc acesteia, creează o societate de care apoi depinde”. (Grigore Friptuleac)

Pornind de la aceste adevăruri, la data de 7 mai 2025, în cadrul programului „Săptămâna Verde” și la inițiativa Comisiei SNAC din Școala Gimnazială Bălcăuți, s-a desfășurat proiectul „Natură și spiritualitate”, coordonat de doamnele profesor Anca Știubianu, Lăcrămioara Grigorciuc și în colaborare cu doamna profesor Rodica Șoiman.

Desfășurarea acestei activități din domeniul ecologiei umane a inclus o vizită la Mănăstirea Sf. Nicolae din Bălinești (ridicată în anul 1499, azi, monument istoric). Elevii și profesorii au fost primiți cu sufletele deschise de către preotul Mina, maica stareță Tecla și maicile Sofia, Daria și Ștefania.

În liniștea bisericii și în freamătul ploii ce mângâia acoperișul mănăstirii, lumina lumânărilor tremura ca o respirație de înger, iar rugăciunile se înălțau lin, topindu-se parcă în taina cerului. Cu glas blând și ochi luminoși, maica Sofia le-a povestit copiilor despre ctitorul Ioan Tăutu, mare logofăt al lui Ștefan cel Mare, care a ridicat această biserică în anul 1499, închinând-o Sfântului Nicolae, iar copiii au ascultat cu uimire istoria locului, simțind parcă ecoul pașilor de odinioară pe lespezile reci.

Vizita a constituit o oportunitate valoroasă de a îmbina educația spirituală cu valorile culturale, istorice și ecologice. Mănăstirea, ca spațiu al liniștii și al reflecției, a oferit cadrul ideal pentru un moment

poetic inspirat din lirica creștină, demers care susține cultivarea sufletului și a respectului față de natură. În același timp, descoperirea istoriei mănăstirii, a artei sacre și a arhitecturii tradiționale a contribuit la conștientizarea patrimoniului național și a identității românești. Din cauza ploii, activitatea de voluntariat, s-a limitat doar la dăruirea de flori, nu și plantarea acestora; intenția însă a oferit participanților ocazia de a-și asuma responsabilitatea față de mediu, dezvoltând o ecologie a comportamentului. Astfel, întreaga activitate a devenit o lecție vie de armonie între om, natură, credință și apartenență culturală.

În urma vizitei la mănăstire, copiii au împărtășit, cu sinceritate și emoție, câteva gânduri care reflectă trăirile lor profunde și modul în care această experiență le-a atins sufletul: „Mănăstirea Balinești este un loc frumos și liniștit, unde oamenii vin să se roage lui Dumnezeu. Acolo este o biserică mare, cu picturi vechi și frumoase. Când mergem la mănăstire, simțim pace în suflet și ne bucurăm de liniștea din jur. Este un loc unde putem fi mai buni și mai aproape de Dumnezeu! (Alessia); „Mănăstirea Bălinești este o mănăstire frumoasă și cu o poveste veche și interesantă... are multe picturi frumoase și oameni dulci (Gabriel); „La mănăstirea din Bălinești, liniștea se așterne ca o rugăciune peste suflet, iar fiecare faptă bună devine o rază de lumină în drumul către Dumnezeu. Aici, inima găsește tihnă, iar credința prinde rădăcini adânci în iubire și în slujirea lui Dumnezeu” (Vlăduț); „Activitatea de la mănăstirea din Bălinești a fost o manifestare pentru suflet, un moment de liniște și reculegere. Am simțit o pace deosebită, iar fiecare clipă petrecută

acolo a fost ca o rugăciune tăcută, un medicament pentru suflet. Această activitate m-a învățat cât de valoroase sunt pacea, credința și simplitatea în această generație agitată. În mijlocul naturii, am simțit o apropiere sinceră de Dumnezeu și de mine însămi. Am plecat de la mănăstire cu gândul de a mă reîntoarce cât mai curând, deoarece acel loc mi-a ușurat sufletul și mi-a adus un zâmbet sincer pe față.” (Miruna); „Mănăstirea Bălinești este o mănăstire foarte veche, dar frumoasă, cu niște oameni care îți transmit liniștea și credința lor doar prin simpla prezență.” (Andrei); „Activitatea de la mănăstirea Bălinești a fost una foarte frumoasă și liniștitoare pentru suflet. Când am rostit poezia sufletul era fericit și recunoscător. Am plecat spre casă cu gândul de a mă reîntoarce la această mănăstire cât mai curând, deoarece este un loc frumos.” (Sara); „Activitatea de la Bălinești a fost una foarte plăcută și liniștitoare. Când am intrat în mănăstire, o pace s-a așternut în mine. În momentul în care le-am văzut pe măicuțe cu zâmbetele lor calde pe față, m-am simțit de parcă le știu de o viață. Această frumoasă activitate m-a învățat că sufletul are nevoie de Dumnezeu.” (Maria).

Despre oportunitatea organizării unei astfel de activități ne-a vorbit doamna profesor Anca Știubianu, responsabil Comisia SNAC: „Activitatea «Natură și spiritualitate» și-a propus o întâlnire între om, mediu și credință, valorificând o vizită la o mănăstire ca spațiu al păcii interioare, al reflecției și al patrimoniului românesc. Prin susținerea unui moment poetic din lirica creștină și descoperirea istoriei și artei sacre, participanții au putut înțelege cum spiritualitatea modelează atitudini respectu-

oase față de natură și comunitate. Totodată, implicarea în acțiuni de voluntariat (dăruirea de flori pentru grădina mănăstirii) și-a propus să devină un exercițiu de ecologie umană – o formă activă de responsabilizare față de mediul înconjurător și față de propriile rădăcini identitare. Astfel, prin organizarea acestei activități, ne-am propus să cultivăm în rândul elevilor valori morale, estetice și naționale într-un mod viu, armonizând grija pentru natură cu dimensiunea spirituală ”.

Doamna învățătoare Rodica Șoiman a subliniat că „activitatea desfășurată sub titlul «Natură și spiritualitate» a avut un impact profund asupra participanților, îmbinând armonios componentele educației ecologice cu valorile identității naționale și ale spiritualității creștine. Vizita la mănăstire a oferit un cadru de liniște și reflecție, unde elevii au putut înțelege rolul credinței în raportul om – natură. Momentul poetic, inspirat din lirica religioasă, a adus o notă de sensibilitate și introspecție, completând mesajul activității”.

Într-adevăr, prin implicarea în acțiuni de voluntariat și prin conectarea cu elemente de patrimoniu, artă și istorie, elevii au conștientizat importanța protejării mediului ca expresie a responsabilității spirituale și civice. Activitatea nu doar că a cultivat valori, dar a și întărit sentimentul de apartenență la o comunitate și la cultura națională. A fost o experiență memorabilă, educativă și cu adevărat formativă.

Și, pentru a nu știu câta oară, elevii Școlii Gimnaziale Bălcăuți au trăit o experiență revelatoare a dublei lor apartenențe culturale, apreciind valorile spirituale românești într-un spațiu sacru al identității naționale. Iar, în acord cu programa școlară de limba și literatura română, care încurajează explorarea propriei identități și deschiderea către diversitate, copiii au înțeles că bilingvismul și multiculturalismul nu sunt o piedică, ci o punte între trecut și prezent, între moștenire și apartenență.

Convalia HREHORCIUC

TINERE CONDEIE – ATELIER DE ÎNCONDEIERE A OUĂLOR

(Urmare de la pagina 11)

Doamna Elena Cristina Cobzaru, directorul unității de învățământ, prietena comunității noastre, s-a arătat mai implicată ca oricând în activitățile UUR și a propus ca toți elevii să fie răsplătiţi, ca semn de recunoaștere a participării la această activitate, cu o diplomă însoțită de calde urări de felicitare.

Elevii s-au remarcat și prin costumele tradiționale, prin implicare, prin diversitatea spiritului, prin efervescența trăirilor și prin modul în care, cu suflet curat de copil, au lăsat jocul spre a păși spre un altfel de „JOC”, al responsabilității de a da contur, culoare și valoare lumii în care trăim.

Domnul Sorin Șeucaliuc, viceprimarul comunei Cândești, fost colaborator al organizației noastre,

s-a arătat deschis cu privire la tot ceea ce înseamnă transmitere prin viu grai sau prin puterea exemplului a valorilor comunității în care trăim împreună.

Doamnele profesoare Iuliana Vatamaniuc și Cosmina Maidaniuc au fost la temelia acestei activități, au avut grijă de prelucrarea proceselor-verbale destinate elevilor și părinților acestora, de pregătirea costumelor populare ale copiilor pentru activitate, de amenajarea sălii, de pregătirea vopselelor și a aparatelor specifice, de prelucrarea normelor privind siguranța elevilor (deoarece se lucrează cu ceară fierbinte), dar mai ales au avut grijă să ridice, pe aceste temelii ale cunoașterii, elevul la nivel de artist.

Vă mulțumim!

Poveţele bătrânilor şi aplicarea acestora în pastoraţie

(Urmare din numărul anterior)

În urma unui interviu realizat cu un respectabil creștin, străbunic de 93 de ani, care a sprijinit permanent activitatea Bisericii, am obținut secretul reușitei personale: educația creștină primită de la părinți și străduința de a trăi viața în conformitate cu învățătura Bisericii conduc la un echilibru între nevoile materiale și cele spirituale. Suferințele îndurate încă din copilărie au devenit un bun educator, așa încât multe dintre „problemele” locale sau globale cu care ne confruntăm rămân ispite menite să ne deturneze atenția de la scopul vieții creștine: mântuirea. Cele mai importante repere care i-au ghidat viața sunt credința, nădejdea, dragostea față de Dumnezeu și față de aproapele, cumpătarea, smerenia și curajul. Războiul, urmat de foametea adusă de secetă, rămâne cea mai mare greutate a ultimului secol. Educația oferită copiilor și efortul depus pentru a le asigura studiile, până la nivel universitar, rămân cele mai importante realizări ale vieții sale. Împăcat cu Dumnezeu, cu sine și cu semenii, călit în cuptorul suferinței (a condus pe ultimul drum persoane foarte apropiate), îndrăgostit de cultul Bisericii, dăruind oricând și oricui un zâmbet și o vorbă bună, domnul Ioan rămâne portretul bătrânului frumos, al omului care nu se lasă împovărat de trecerea anilor, amintindu-ne că atunci „când nu ne găsim tihna în noi înșine, e de prisos s-o căutăm în altă parte”[8].

Exemple de activități

Proverbele și *zicătorile* sunt elemente prin care ni se transmite înțelepciunea înaintașilor: cunoașterea și utilizarea adecvată a acestora în diverse contexte poate constitui o modalitate de valorificare a experienței generațiilor anterioare. O activitate cu tinerii, spre exemplu, poate avea ca moment alegerea, prezentarea și explicarea unui motto personal sau a unei fraze pe care am auzit-o repetitiv (în copilărie, de la bunici, de pildă) și care ne poate ajuta în viață.

Când citim o carte și găsim o idee frumoasă o reținem sau o notăm și o reproducem, în diferite situații, împărtășind și altora bucuria noastră. Același lucru îl facem și când „cartea” citită este viața unui om: ce am învățat bun de la alții transmitem mai departe, prin discuții individuale sau prin cuvintele de învățătură. Organizarea unor *întâlniri formale* (*seri duhovnicești*) sau *nonformale*, cu grupuri țintă și obiective diferite, în locații diverse (în biserică, în sala de ședințe/biblioteca parohială sau în aer liber – activitate de tip outdoor etc.), cu ocazia unui eveniment, având ca invitați persoane cu vârsta peste 70, 80 de ani, oameni cu o anumită experiență duhovnicească, poate îmbogăți și pe semeni cu sfaturile lor. Implicarea persoanelor vârstnice în *activitățile parohiei* (implicarea în corul bisericii, în activități de curățenie și înfrumusețare a spațiului eclesial, organizarea unor pelerinaje ș.a.) transmit acestora mesajul că nu sunt inutili, că mai au de oferit, că avem nevoie de ei. Se crează astfel oportunitatea de a interacționa cu alte persoane și de a învăța unii de la alții. În funcție de condițiile socio-materiale ale parohiei, ar putea fi utilă organizarea unor *programe remediale* sau *pentru performanță* a elevilor, pe discipline de studiu, având ca resursă cadre didactice pensionare, mai ales pentru copii aflați în situații de risc (sărăcie, neglijență, familii monoparentale etc.). Editarea unor *publicații* la nivelul parohiei poate fi o oportunitate de a-i implica pe cei mai creativi dintre enoriași, care ar putea scrie articole, studii, creații literare sau

artistice, recenzii, confesiuni, interviuri, subsumate unei tematici și trecute printr-un „filtru autorizat” – colectiv de redacție.

O activitate în care pot fi antrenați o parte dintre vârstnici ar putea fi *Biblioteca vie*. Este titlul unui proiect inițiat în Danemarca (în anul 2000), având rolul de a schimba percepția oamenilor asupra unor stereotipuri și prejudecăți. În locul unei cărți clasice, cu coperte și pagini, orice curios poate să afle răspunsuri la întrebări direct și personal, prin dialog cu o „carte vie”, adică un om care, de-a lungul vieții sale, s-a luptat cu stereotipuri sau cu prejudecățile celorlalți[9]. *Lecturarea u*nei cărți se realizează în ședințe de 30 minute, în pereche cititor-povestitor, prin dialog. Metoda poate fi adaptată și utilizată în diferite activități catehetice: durata și formatul ședinței, numărul de participanți etc. În funcție de tematica și obiectivele propuse, persoanele voluntare pot oferi celorlalți din experiența lor de viață.

Interviul poate fi utilizat pentru a imortaliza gândurile, trăirile, speranțele unei persoane. Dincolo de „câștigul” comunicării și al cunoașterii persoanei intervievate, acesta poate fi valorificat în cadrul unei publicații parohiale, devenind un adevărat izvor de cunoaștere. Putem cunoaște, peste ani, realități, locuri și oameni care au apus de mult, prin lectură. Astfel vom cunoaște trecutul prin intermediul unor persoane care l-au trăit în mod real.

Schimbul de daruri între generații poate să reprezinte o soluție la sciziunea dintre generații, dar și o posibilă activitate practică. În colaborare cu școala, prin profesorii de religie/învățători, poate fi organizată o activitate la nivelul parohiei: *ziua bunicilor*. În prima parte, participanții, copii și vârstnici, organizați în grupe de vârstă, primesc ca sarcină să se gândească la ce așteptări ar avea persoanele din celălalt grup de la ei (așteptările copiilor față de bătrâni și așteptările pe care le au vârstnicii de la copii). Fiecare grup își prezintă ideile în mod creativ, care sunt analizate și se trag concluziile. Partea a doua are un caracter practic: organizați în perechi (vârstnic – copil), fiecare participant „predă” partenerului o lecție aplicată cât mai utilă (exemplu: cum se coase un nasture – cum utilizăm telefonul inteligent etc.).

Bătrâni aparţinând tuturor naţiilor care trăiesc pe pământ, creştini şi necreştini, au lăsat posterităţii o zestre uriaşă de cuvinte înţelepte, poveţe, apoftegme (maxime), proverbe, învăţături paradigmatice, toate acestea cu scopul de a fi puse în lucrare de către cei ce aspiră spre o vieţuire care să tindă spre desăvârşire.

Toate învăţăturile şi poveţele pe care ni le-au lăsat bătrânii şi părinţii cei Sfinţi ai Bisericii sunt adevărate faruri călăuzitoare ale vieţii pe calea, adeseori anevoioasă, către mântuire. Ele cer a fi împlinite după putere, de fiecare creştin ce se străduieşte să urmeze poruncile Evangheliei Mântuitorului Hristos. Cuvântul se cere imperios a fi transpus în fapta virtuoasă. În acest sens, Părintele Ilie Cleopa spunea: „Niciodată să nu dai sfat nimănui până când nu l-ai trăit tu! Cel ce dă sfat, dar el nu l-a trăit, este ca izvorul de apă pictat pe perete”. La fel și părintele Paisie Olaru spunea: „Lumea este plină de vorbe, dar puțini sunt cei care pun poruncile Evangheliei în practică. Prind foarte bine şi cuvântul duhovnicesc, sfatul, mustrarea, predica, îndemnul, cărțile bune. Dar de la cuvinte trebuie să trecem la fapte, că după «faptele tale te voi judeca», zice Domnul”.

Să împletim, deci, fiecare după putere, ortodoxia credinței, buna vieţuire, având permanent în vedere cuvântul Dumnezeiescului Mântuitor „...Cel ce va face şi va învăța, acela mare se va chema în împărăția cerurilor.” (Mt. 5, 19).

Pr. Mihai COBZIUC

[8] La Rochefoucauld.

[9] https://www.redbull.com/ro-ro/biblioteca-vie-in-romania

Responsabilitatea pentru opiniile exprimate în paginile *Curierului ucrainean* revine, în exclusivitate, autorilor.

Redacţia nu-şi asumă obligaţiile legate de conţinutul materialelor şi nu returnează articolele nepublicate.

CURIERUL UCRAINEAN

Strada Radu Popescu, nr. 15, sector 1, Bucureşti
Telefon: 021.222.0724,
Tel./fax: 021.222.0737
E-mail:
curierul.ucrainean@uur.ro

Redactor-şef:
Ioan Herbil

Redactor:
Ştefania Pietreanu

Tehnoredactare şi culegere:
Ştefania Pietreanu

Tiparul executat la

Tipografia
„RCR PRINT”
ISSN 1223-5210